

Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας

Πίνακας περιεχομένων

Κεφάλαιο 1 Γενικές διατάξεις

- Άρθρο 1 Γενικά
- Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής του Κώδικα
- Άρθρο 3 Ορισμοί
- Άρθρο 4 Εξουσία ανάθεσης και εκχώρησης αρμοδιοτήτων
- Άρθρο 5 Κοινοποίηση ατομικών πράξεων
- Άρθρο 6 Έντυπα κ.λπ.
- Άρθρο 7 Προθεσμίες
- Άρθρο 8 Εκπροσώπηση φορολογούμενων
- Άρθρο 9 Διοικητικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι [διαταγές]
- Άρθρο 10 Συμφωνίες προκαθορισμένων τιμολογήσεων
- Άρθρο 11 Λοιπές ανακοινώσεις

Κεφάλαιο 2 Φορολογικό μητρώο

- Άρθρο 12 Εγγραφή στο φορολογικό μητρώο (γενικά)
- Άρθρο 13 Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ)

Κεφάλαιο 3 Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας

- Άρθρο 14 Έκδοση πιστοποιητικού

Κεφάλαιο 4 Τήρηση Βιβλίων και Στοιχείων

- Άρθρο 15 Βιβλία και στοιχεία
- Άρθρο 16 Πληροφορίες από το φορολογούμενο
- Άρθρο 17 Πληροφορίες από τρίτους
- Άρθρο 18 Στοιχεία και πληροφορίες σε ξένη γλώσσα
- Άρθρο 19 Εχεμύθεια

Κεφάλαιο 5 Υποβολή δηλώσεων

- Άρθρο 20 Υποβολή φορολογικής δήλωσης
- Άρθρο 21 Υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης από το φορολογούμενο
- Άρθρο 22 Δήλωση με επιφύλαξη [ισχύον Άρθρο 61(5)]

Κεφάλαιο 6 Φορολογικοί έλεγχοι

- Άρθρο 23 Εξουσίες Φορολογικής Διοίκησης (έλεγχος/επαλήθευση/διασταύρωση)
- Άρθρο 24 Πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία
- Άρθρο 25 Είσοδος σε εγκαταστάσεις

Άρθρο 26	Επιλογή υπόθεσης βάσει ανάλυσης κινδύνου
Άρθρο 27	Μέθοδοι έμμεσου φορολογικού ελέγχου
Άρθρο 28	Αποτελέσματα φορολογικού ελέγχου

Κεφάλαιο 7 Προσδιορισμός φόρου

Άρθρο 29	Προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 30	Αυτόματος προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 31	Κανονικός προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 32	Κατ'εκτίμηση προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 33	Διορθωτικός προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 34	Προληπτικός προσδιορισμός φόρου
Άρθρο 35	Παραγραφή
Άρθρο 36	Κοινοποίηση προσδιορισμού φόρου
Άρθρο 37	Γενική διάταξη κατά της φοροδιαφυγής

Κεφάλαιο 8 Είσπραξη

Υποκεφάλαιο Α Κανονική Μέθοδος Είσπραξης

Άρθρο 38	Πληρωμή φόρου
Άρθρο 39	Υποχρέωση για παρακράτηση φόρου και μόνιμη εγκατάσταση
Άρθρο 40	Φορολογική υποχρέωση κατόπιν λύσης
Άρθρο 41	Επιστροφές φόρων
Άρθρο 42	Κοινοποίηση υπερημερίας
Άρθρο 43	Διαδικασίες ρύθμισης οφειλών
Άρθρο 44	Εντολή πληρωμής

Υποκεφάλαιο Β Μέθοδοι αναγκαστικής είσπραξης/εκτέλεσης

Άρθρο 45	Γενικά Μέτρα Είσπραξης
Άρθρο 46	Αλληλέγγυα ευθύνη
Άρθρο 47	Κατάταξη φορολογικών απαιτήσεων
Άρθρο 48	Δέσμευση περιουσίας
Άρθρο 49	Κατάσχεση περιουσίας
Άρθρο 50	Εκποίηση κατασχεθείσας περιουσίας
Άρθρο 51	Τρίτοι Οφειλέτες
Άρθρο 52	Συμμόρφωση με την ειδοποίηση
Άρθρο 53	Διαχειριστές

Κεφάλαιο 9 Τόκοι και ποινές

Άρθρο 54	Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής (υπερημερίας)
Άρθρο 55	Διαδικαστικές παραβάσεις
Άρθρο 56	Πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής
Άρθρο 57	Ανακριβής δήλωση φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 58	Φορολογική απάτη (φοροδιαφυγή)
Άρθρο 59	Μη καταβολή παρακρατούμενων φόρων
Άρθρο 60	Παρεμπόδιση, υπόθαλψη και συνέργεια

Άρθρο 61 Απαλλαγή λόγω ανωτέρας βίας

Κεφάλαιο 10 Διαδικασίες προσφυγής

Άρθρο 62 Ειδική Διοικητική Διαδικασία –Ενδικοφανής προσφυγή

Άρθρο 63 Άσκηση προσφυγής σε Πρωτοδικείο

Άρθρο 64 Βάρος απόδειξης

Άρθρο 65 Επαρκής αιτιολογία

Κεφάλαιο 11 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 66 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 67 Θέση σε ισχύ

Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας

Κεφάλαιο 1 — Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1—Γενικά

Ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (εφεξής «ο Κώδικας») καθορίζει την διαδικασία για την διασφάλιση της είσπραξης φόρων και λοιπών τελών, τα οποία εισπράττονται με τη διαδικασία είσπραξης των φόρων, καθώς και τις κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με την φορολογική νομοθεσία.

Άρθρο 2—Πεδίο εφαρμογής του Κώδικα

Οι διατάξεις του παρόντα Κώδικα ισχύουν για τους εξής φορολογίες:

- α. Φορολογία Εισοδήματος
- β. Φορολογία Προστιθέμενης Αξίας
- γ. Φορολογία Ακινήτων
- δ. Κάθε άλλο φόρο ή τέλος για την βεβαίωση ή είσπραξη του οποίου, κατά την έναρξη ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις των φορολογικών των περιπτώσεων α' έως και γ'

Άρθρο 3—Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντα Κώδικα, ισχύουν οι έννοιες των όρων όπως ορίζονται σε άλλους ελληνικούς νόμους, εκτός αν τους αποδίδεται ρητώς διαφορετική σημασία στον παρόντα Κώδικα. Οι παρακάτω ορισμοί ισχύουν για τους σκοπούς του παρόντα Κώδικα:

- α. 'φορολογούμενος' σημαίνει
 - i. κάθε πρόσωπο που υποχρεούται να καταβάλλει φόρους δυνάμει νόμου ή κανονισμού επί του οποίου έχει εφαρμογή ο παρών Κώδικας, ή
 - ii. κάθε πρόσωπο που υποχρεούται να παρακρατεί φόρους και να τους καταβάλλει στη Φορολογική Διοίκηση·
- β. 'πρόσωπο' σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη νομική οντότητα,
- γ) «**νομικό πρόσωπο**»: κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα,
- δ) «**νομική οντότητα**»: κάθε συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόνρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή οποιοδήποτε μόνρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή

προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου και κάθε άλλο πιθανό μόρφωμα εταιρικής οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα. ,.

ε. *‘Φορολογική Διοίκηση’* σημαίνει την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων·

στ *‘Γενικός Γραμματέας’* σημαίνει το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων·

ζ. *‘Υπουργός’* σημαίνει τον Υπουργό Οικονομικών·

η *«Φορολογικός κάτοικος»* σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που θεωρείται φορολογικός κάτοικος σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Άρθρο 4—Εξουσία ανάθεσης και εκχώρησης αρμοδιοτήτων

1. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να αναθέτει σε υπάλληλους της Φορολογικής Διοίκησης εξουσίες ή καθήκοντα που εκχωρούνται ή ανατίθενται στον Γενικό Γραμματέα, με εξαίρεση την εξουσία ανάθεσης αρμοδιοτήτων της παρούσας περίπτωσης.
2. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να αναθέτει ή να εκχωρεί αρμοδιότητες είτε σε συγκεκριμένο υπάλληλο ατομικά είτε γενικά σε πρόσωπο που κατέχει συγκεκριμένη θέση.
3. Ο Γενικός Γραμματέας, δύναται με απόφασή του να ορίσει ότι η οποιαδήποτε υποβλητέα ή προσκομιστέα στη Φορολογική Διοίκηση πληροφορία, δήλωση ή έγγραφο θα προσκομίζεται σε κάθε άλλη οντότητα που υποδεικνύει ο Γενικός Γραμματέας.
4. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσει εγγράφως κάθε ανάθεση ή εκχώρηση αρμοδιότητας κατά το παρόν άρθρο.

Άρθρο 5— Κοινοποίηση ατομικών πράξεων

1. Κάθε ατομική πράξη που εκδίδει η Φορολογική Διοίκηση προς φορολογούμενο ή άλλο πρόσωπο παράγει έννομες συνέπειες μόνον εφόσον προβλέπεται από τον Κώδικα, είναι έγγραφη, υπογράφεται από αρμόδιο υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης και κοινοποιείται στο φορολογούμενο ή στο άλλο πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται.
2. Εάν η ατομική πράξη αφορά φυσικό πρόσωπο, θεωρείται ότι η κοινοποίηση έχει δεόντως συντελεσθεί εφόσον:
 - α) επιδοθεί προσωπικά στο εν λόγω πρόσωπο·
 - β) αποσταλεί με απλή ή συστημένη επιστολή στην τελευταία γνωστή διεύθυνση του εν λόγω προσώπου· ή
 - γ) κοινοποιηθεί ηλεκτρονικά και σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3979/2011.

3. Εάν η ατομική πράξη αφορά νομικό πρόσωπο, θεωρείται ότι η κοινοποίηση έχει δεόντως συντελεσθεί εφόσον:

- α) επιδοθεί προσωπικά ή κοινοποιηθεί ηλεκτρονικά και σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3979/2011 στον καθορισμένο φορολογικό εκπρόσωπο·
- β) παραδοθεί στην έδρα του νομικού προσώπου στην Ελλάδα, με απόδειξη υπογεγραμμένης βεβαίωσης παραλαβής από υπάλληλο του νομικού προσώπου· ή
- γ) αποσταλεί με συστημένη επιστολή στην έδρα του νομικού προσώπου.

4. Ατομική πράξη που αποστέλλεται με συστημένη επιστολή θεωρείται νομίμως κοινοποιηθείσα μετά την παρέλευση επτά (7) ημερών από την ημέρα αποστολής εάν η διεύθυνση του παραλήπτη βρίσκεται στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που η διεύθυνση του παραλήπτη είναι εκτός Ελλάδος, η πράξη θεωρείται ότι έχει κοινοποιηθεί νομίμως μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημέρα αποστολής της συστημένης επιστολής.

5. Εάν δεν είναι εφικτός κανένας από τους τρόπους κοινοποίησης που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, κοινοποίηση ατομικής πράξης η οποία αφορά φορολογία ακινήτων και αφορά τον κύριο αυτού είναι δυνατόν να συντελεσθεί με επίδοση σε οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που έχει έννομη σχέση με τον κύριο και είναι παρόν στο ακίνητο, ή με θυροκόλληση της ατομικής πράξης σε εμφανές σημείο του ακινήτου.

Άρθρο 6—Έντυπα κ.λπ.

- 1. Η Φορολογική Διοίκηση ορίζει τον τύπο και το περιεχόμενο των εντύπων, υπευθύνων δηλώσεων, δηλώσεων, πινάκων και άλλων εγγράφων που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα.
- 2. Η Φορολογική Διοίκηση θέτει τα έγγραφα που περιγράφονται στην παράγραφο 1 στη διάθεση του κοινού ταχυδρομικώς, ή ηλεκτρονικά..

Άρθρο 7—Προθεσμίες

- 1. Εάν η εκπνοή προθεσμίας για την άσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση υποχρέωσης, όπως ορίζεται από τη φορολογική νομοθεσία, επέλθει ημέρα Σάββατο, Κυριακή ή επίσημης αργίας, η άσκηση του δικαιώματος ή η εκπλήρωση της υποχρέωσης λογίζεται εμπρόθεσμη εφόσον ασκηθεί ή εκπληρωθεί την αμέσως επόμενη ημέρα κατά την οποία η Φορολογική Διοίκηση λειτουργεί για το κοινό.
- 2. Δήλωση, προσφυγή ή άλλο έγγραφο λογίζεται ως υποβληθέν την ημερομηνία που σφραγίζεται ως παραληφθέν από τη Φορολογική Διοίκηση ή, εφόσον κατατεθεί ταχυδρομικώς, από την ημερομηνία σήμανσης με ταχυδρομική σφραγίδα ή, στην

περίπτωση ηλεκτρονικής παράδοσης, την ημερομηνία παραλαβής από το πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης.

Άρθρο 8—Εκπροσώπηση φορολογούμενων

1. Ένα πρόσωπο το οποίο δεν διαθέτει ταχυδρομική διεύθυνση στην Ελλάδα και έχει υποχρέωση καταβολής φόρου ή που έχει κάποια άλλη υποχρέωση σχετικά με φορολογία η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα, οφείλει να ορίσει αντιπρόσωπο που έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τον Κώδικα.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, για την εκπροσώπηση φορολογουμένου, ο οποίος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, για λόγους ΦΠΑ ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ.

Άρθρο 9—Διοικητικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι

1. Προκειμένου αφενός να εξασφαλισθεί ομοιομορφία και συνέπεια στη εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και αφετέρου να παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές στους φορολογούμενους και στα στελέχη της Φορολογικής Διοίκησης, ο Γενικός Γραμματέας δύναται να εκδίδει διοικητικές ερμηνευτικές εγκυκλίους που θα αποτυπώνουν την ερμηνεία που υιοθετεί η Φορολογική Διοίκηση στην εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας. Οι διοικητικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Οικονομικών.
2. Οι διοικητικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι είναι δεσμευτικές για τη Φορολογική Διοίκηση έως ότου ανακληθούν ρητά ή τροποποιηθούν από μεταγενέστερη νομοθεσία.
3. Οι διοικητικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι δεν είναι δεσμευτικές για τους φορολογούμενους.

Άρθρο 10—Συμφωνίες προκαθορισμένων τιμολογήσεων

1. Η φορολογική Διοίκηση εκδίδει συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης για φορολογούμενο στην οποία ορίζει τη θέση της σχετικά με την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και τον προσδιορισμό των όρων ίσων αποστάσεων αναφορικά με συγκεκριμένη μελλοντική συναλλαγή σε καθορισμένη χρονική περίοδο μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων την οποία προτείνει ο φορολογούμενος.
2. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει προσεκτικά το αίτημα του φορολογούμενου και λαμβάνει απόφαση σχετικά με το εάν θα πρέπει ή όχι να προβεί στη συναλλαγή λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική λογικότητα του προτεινόμενου αντικείμενου προσδιορισμού, την περιπλοκότητα της περίπτωσης και τα προσδοκώμενα οφέλη από τη συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης στις συγκεκριμένες περιστάσεις. Η

Φορολογική Διοίκηση δύναται να απορρίψει το αίτημα συμφωνίας προκαθορισμένης τιμολόγησης του φορολογούμενου. Εάν η Φορολογική Διοίκηση συμφωνήσει να συνάψει συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης με το φορολογούμενο, η συμφωνία μπορεί να τελικά να υιοθετεί την πρόταση του φορολογούμενου, να την απορρίπτει ή να την τροποποιεί με τη συναίνεση του φορολογούμενου.

3. Η Φορολογική Διοίκηση συμφωνεί να συνάψει συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης από μόνη της ή σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές της χώρας ή των χωρών του συνδεδεμένου προσώπου ή των συνδεδεμένων προσώπων που προσδιορίζει ο φορολογούμενος.

4. Εάν η Φορολογική Διοίκηση εγκρίνει την πρόταση του φορολογούμενου ή την τροποποιήσει με τη συναίνεσή του, επισημοποιεί την απόφαση με μία συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης, η οποία παρέχει στο φορολογούμενο επιβεβαίωση ότι δεν θα γίνει καμία προσαρμογή ενδοομιλικών συναλλαγών σύμφωνα με τις διατάξεις των Άρθρων 46 κι εξής του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος σε συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας εφόσον ο φορολογούμενος τηρήσει τους όρους της συμφωνίας.

5. Η συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης ισχύει για συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων που προσδιορίζονται σε αυτήν και διενεργούνται μετά την ημερομηνία της συμφωνίας και για όλη τη διάρκεια ισχύος της. Επιπλέον, οι συμβαλλόμενοι της συμφωνίας μπορούν να ορίσουν ότι η συμφωνία ισχύει για συναλλαγές στη διάρκεια του τρέχοντος φορολογικού έτους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα ή για φορολογικά έτη πριν το φορολογικό έτος κατά το οποίο υπεβλήθη το αίτημα.

6. Συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης δύναται να ανακληθεί ή ακυρωθεί στις εξής περιπτώσεις:

- α) Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να ανακαλέσει μία συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης με αναδρομική ισχύ, εάν διαπιστωθεί ότι υπήρξε παραπλανητική δήλωση, σφάλμα ή παράλειψη από αμέλεια ή εσκεμμένη πράξη του φορολογούμενου, ή ότι ο φορολογούμενος δεν συμμορφώθηκε ουσιωδώς με βασικό όρο της συμφωνίας.
- β) Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να ακυρώσει μία συμφωνία προκαθορισμένης τιμολόγησης για το υπόλοιπο της διάρκειας ισχύος της εάν διαπιστωθεί ότι υπήρξε παραπλανητική δήλωση, σφάλμα ή παράλειψη από αμέλεια ή εσκεμμένη πράξη του φορολογούμενου, ή ότι ο φορολογούμενος δεν συμμορφώθηκε ουσιωδώς με βασικό όρο της συμφωνίας, ή ότι υπήρξε ουσιώδης παράβαση μίας ή περισσότερων παραδοχών ή ότι υπήρξε τροποποίηση της φορολογικής νομοθεσίας που αφορά ουσιωδώς τη συμφωνία.

7. Ο Γενικός Γραμματέας εκδίδει απόφαση που περιέχει τις διαδικασίες για την έκδοση συμφωνιών προκαθορισμένων τιμολογήσεων και καθορίζει τα έξοδα που θα χρεώνονται.
8. Συμφωνίες προκαθορισμένης τιμολόγησης συνάπτονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη.

Άρθρο 11—Λοιπές ανακοινώσεις

Με εξαίρεση τις ατομικές πράξεις, και τις εγκυκλίους και τις προεγκρίσεις που εκδίδονται δυνάμει του Άρθρου 9, κάθε συμφωνία η οποία συνάπτεται σύμφωνα με το Άρθρο 10, ή τυχόν δηλώσεις ή συμφωνίες πραγματοποιούμενες από υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης σχετικά με φορολογικές υποχρεώσεις φορολογούμενων, δεν δεσμεύουν Φορολογική Διοίκηση.

Κεφάλαιο 2 — Φορολογικό μητρώο

Άρθρο 12—Εγγραφή στο φορολογικό μητρώο (γενικά)

1. Κάθε πρόσωπο που πρόκειται να καταστεί υπόχρεο σε καταβολή ή παρακράτηση φόρων σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία οφείλει να εγγραφεί στη Φορολογική Διοίκηση ως φορολογούμενος. Η Φορολογική Διοίκηση αποδίδει αριθμό φορολογικού μητρώου σε καθένα φορολογούμενο που εγγράφεται σύμφωνα με το Άρθρο 14.
2. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να απαιτήσει εγγύηση από οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που υποβάλλει αίτηση εγγραφής στο φορολογικό μητρώο, εάν ο μέτοχος ή εταίρος ή κύριος του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ή, το πρόσωπο που τη διοικεί πραγματικά, είναι μέλος του ΔΣ ή διευθυντής υποκαταστήματος της εταιρείας, ή υπήρξε ιδιοκτήτης ή διευθυντής υποκαταστήματος άλλης εταιρείας, εταίρος άλλης προσωπικής εταιρείας ή μέλος ΔΣ άλλης εταιρείας, η οποία πτώχευσε ή κατέστη αφερέγγυα, και:
 - α) η πτώχευση ή αφερέγγυοτητα της άλλης εταιρείας (προσωπικής εταιρείας) είχε ως αποτέλεσμα τη μη είσπραξη όλων των οφειλόμενων φόρων από τη Φορολογική Διοίκηση, ή
 - β) ο Κρατικός Προϋπολογισμός υπέστη συνολική ζημία άνω των 5.000 ευρώ λόγω φορολογικών υποχρεώσεων που προέκυψαν από τη λειτουργία της άλλης εταιρείας (ή προσωπικής εταιρείας).
3. Η εγγύηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 απαιτείται μόνο μετά από προσδιορισμό φόρου και την έκδοση κοινοποίησης από τη Φορολογική Διοίκηση ότι οι εργασίες της εταιρείας ή της προσωπικής εταιρείας θέτουν άμεσο κίνδυνο πρόκλησης ζημίας στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ποσό της εγγύησης πρέπει να ισούται με τους

καθυστερούμενους φόρους της προηγούμενης εταιρείας ή προσωπικής εταιρείας, προσαυξημένο κατά το ποσό της αναμενόμενης μέσης φορολογικής υποχρέωσης ενός τριμήνου. Η μέση φορολογική υποχρέωση υπολογίζεται με βάση τις πλέον πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις ή εκτιμήσεις. Το ποσό της εγγύησης αποδεσμεύεται όταν έχουν εξοφληθεί όλοι οι καθυστερούμενοι φόροι και η εταιρεία ή η προσωπική εταιρεία έχει καταβάλλει εγκαίρως τους φόρους της, κ.λπ. που της καταλογίστηκαν τους τελευταίους 12 μήνες. Η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να ειδοποιεί το φορολογούμενο εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της αίτησης εγγραφής σε φορολογικό μητρώο ότι απαιτείται εγγύηση. Η εταιρεία ή η προσωπική εταιρεία δεν μπορεί να εγγραφεί σε φορολογικό μητρώο μέχρι την προσκόμιση της εγγύησης.

4. Κάθε πρόσωπο που εγγράφεται στο φορολογικό μητρώο της Φορολογικής Διοίκησης οφείλει να το πράξει κατά τον τρόπο και το χρόνο που ορίζει η Φορολογική Διοίκηση.

5. Ο φορολογούμενος οφείλει να ενημερώνει τη Φορολογική Διοίκηση εντός δέκα (10) ημερών εγγράφως περί μεταβολών στην επωνυμία (περιλαμβανόμενης και της επωνυμίας της επιχείρησης ή άλλης εμπορικής επωνυμίας), τη διεύθυνση, την έδρα, τον τόπο άσκησης επαγγέλματος ή τη φύση της διεξαγόμενης φορολογητέας δραστηριότητας και λοιπές πληροφορίες κατά το χρόνο της εγγραφής.

6. Παράλειψη φορολογούμενου να εγγραφεί στο φορολογικό μητρώο δεν απαλλάσσει το πρόσωπο από το καθήκον να καταβάλλει και να παρακρατεί φόρους, ούτε από τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτό. Η διεξαγωγή επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας χωρίς την εγγραφή σε φορολογικό μητρώο αποτελεί οικονομικό ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 13—Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ)

1. Η Φορολογική Διοίκηση αποδίδει μοναδικό αριθμό φορολογικού μητρώου σε καθένα φορολογούμενο.

2. Ο μοναδικός αριθμός φορολογικού μητρώου, ο οποίος δύναται να επεκτείνεται κατά ένα πρόθεμα, χρησιμοποιείται σε όλες τις φορολογίες στις οποίες εφαρμόζεται ο Κώδικας.

3. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αποδώσει αριθμό φορολογικού μητρώου σε πρόσωπο που δεν τυγχάνει φορολογούμενος, εφόσον τούτο απαιτείται από άλλες διατάξεις νόμου.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα, δύναται να ορίζεται ότι κάθε πρόσωπο:
α) περιλαμβάνει τον αριθμό φορολογικού μητρώου του στις δηλώσεις, ειδοποιήσεις ή τα άλλα έγγραφα που σχετίζονται με φορολογία επί της οποίας έχει εφαρμογή ο Κώδικας, και

β) γνωστοποιεί τον αριθμό σε άλλο πρόσωπο που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις ως το πρόσωπο το οποίο οφείλει να παρέχει φορολογική πληροφόρηση αναφορικά με το πρόσωπο που γνωστοποιεί τον αριθμό.

5. Η Φορολογική Διοίκηση πρέπει να περιλαμβάνει τον αριθμό φορολογικού μητρώου σε κάθε μορφή επικοινωνίας προς τον φορολογούμενο σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις του φορολογούμενου.

Κεφάλαιο 3 — Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας

Άρθρο 14—Έκδοση πιστοποιητικού

1. Ο φορολογούμενος δύναται να ζητήσει Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας κατά τον τύπο που έχει ορίσει η Φορολογική Διοίκηση.
2. Η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να χορηγήσει Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας στον φορολογούμενο μόνον εφόσον η Φορολογική Διοίκηση έχει διαπιστώσει ότι ο φορολογούμενος δεν έχει ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές
3. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να εκδίδει μηνιαίο πιστοποιητικό οφειλής, εάν ο φορολογούμενος έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών, όπως αναφέρεται στο Άρθρο xxx του Κώδικα.

Κεφάλαιο 4 —Τήρηση Βιβλίων και Στοιχείων

Άρθρο 15—Βιβλία και στοιχεία

1. Κάθε πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα υποχρεούται να τηρεί επαρκή βιβλία και στοιχεία, σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα που προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία.
2. Επαρκή βιβλία και στοιχεία είναι τα βιβλία και στοιχεία, τα οποία:
 - α) τηρούνται πλήρως, ορθά, έγκαιρα και τακτικά,
 - β) περιέχουν εγγραφές από τις καθημερινές επιχειρηματικές/επαγγελματικές συναλλαγές του υπόχρεου, συμπεριλαμβανομένων όλων των χρηματικών ποσών τα οποία εισπράττει και δαπανά ο υπόχρεος, συμπεριλαμβανομένων εσόδων και εξόδων τοις μετρητοίς, και τις αιτίες για τις οποίες πραγματοποιούνται τα εν λόγω έσοδα ή έξοδα, και
 - γ) περιέχουν δηλώσεις των στοιχείων ενεργητικού και των στοιχείων παθητικού του φορολογούμενου.

3. Τα ακόλουθα πρόσωπα, τα οποία καλύπτονται από την παράγραφο 1, πρέπει να τηρούν βιβλία και στοιχεία με βάση τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα:
 - α) κάθε υπόχρεος του οποίου ο ετήσιος καθαρός κύκλος εργασιών κατά την προηγούμενη φορολογική περίοδο υπερβαίνει το ποσό των 500.000 ευρώ,
 - β) ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, και
 - γ) ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές εταιρείες και κοινοπραξίες, εάν ένα τουλάχιστον εκ των προσώπων που συμμετέχει σε αυτές υπάγεται στην παράγραφο (α) ή (β) ανωτέρω.
4. Κάθε άλλος υπόχρεος, ο οποίος καλύπτεται από την παράγραφο 1, πρέπει να τηρεί βιβλία και στοιχεία με βάση απλοποιημένα λογιστικά πρότυπα.
5. Εάν η προηγούμενη φορολογική περίοδος ήταν μικρότερη των 12 μηνών, ο ετήσιος καθαρός κύκλος εργασιών, για την εφαρμογή της παραγράφου 3(α), υπολογίζεται κατ' αναλογία.
6. Εάν κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων, ο υπόχρεος που καλύπτεται από την παρ. 1 υπερβαίνει ή παύει να υπερβαίνει το όριο του κριτηρίου της παραγράφου 3(α), η εφαρμογή της διάταξης που προβλέπεται στην εν λόγω παράγραφο επηρεάζεται μόνο εφόσον συμβεί σε δύο συναπτά φορολογικά έτη.
7. Κάθε υπόχρεος τήρησης απλοποιημένων λογιστικών βιβλίων δύναται να τηρεί πλήρη βιβλία και στοιχεία εφόσον τηρούνται όλα τα βιβλία και τα στοιχεία που ορίζονται από τα ισχύοντα γενικά λογιστικά πρότυπα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 39 του Νόμου 2859/2000 **[Κώδικας ΦΠΑ]**. Οι υπόχρεοι που ασκούν αυτό το δικαίωμα δεν μπορούν να επανέλθουν σε τήρηση απλοποιημένων λογιστικών βιβλίων εντός περιόδου 5 ετών.
8. Τα βιβλία και στοιχεία πρέπει να τηρούνται:
 - α) για πέντε (5) έτη,
 - β) μέχρι να παραγραφεί το δικαίωμα ελέγχου της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης από τη Φορολογική Διοίκηση, ή
 - γ) για όσο υφίσταται εκκρεμής υπόθεση ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, των Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας,όποιο από τα παραπάνω χρονικά διαστήματα διαρκεί περισσότερο.

Άρθρο 16—Πληροφορίες από το φορολογούμενο

1. Πληροφορίες τις οποίες ζητά εγγράφως η Φορολογική Διοίκηση από τον φορολογούμενο πρέπει να παρέχονται εντός πέντε (5) ημερών από αυτόν, εκτός εάν ο φορολογούμενος προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις τυχόν δυσχερειών που

αντιμετωπίζει κατά την προετοιμασία και υποβολή των πληροφοριών που του ζητήθηκαν.

2. Κατόπιν ρητού αιτήματος της Φορολογικής Διοίκησης, αντίγραφα μέρους των βιβλίων και στοιχείων ή οποιοδήποτε συναφές έγγραφο, συμπεριλαμβανομένων πελατολογίων και καταλόγων προμηθευτών, πρέπει να παρέχονται στη Φορολογική Διοίκηση εντός πέντε (5) ημερών, εκτός εάν ο φορολογούμενος προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις τυχόν δυσχερειών που αντιμετωπίζει κατά την προετοιμασία και παράδοση των πληροφοριών που του ζητήθηκαν. Ο φορολογούμενος έχει το δικαίωμα να ζητά αποδεικτικό παράδοσης.

Άρθρο 17—Πληροφορίες από τρίτους

1. Κατόπιν έγγραφου αιτήματος της Φορολογικής Διοίκησης, όλες οι κρατικές υπηρεσίες και κάθε φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της Εισαγγελίας, των γραμματειών δικαστηρίων, των βοηθητικών υπηρεσιών καθώς και όλων των δημόσιων οργανισμών και φορέων όπου συμμετέχει ή έχει την εποπτεία το Κράτος, υποχρεούνται να παρέχουν στη Φορολογική Διοίκηση όλες τις πληροφορίες τις οποίες κατέχουν και να επιδεικνύουν –χωρίς τη μεταφορά τους εκτός των εγκαταστάσεων- όλα τα πρωτότυπα έγγραφα, μητρώα και στοιχεία που έχουν στην κατοχή τους.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, δεν μπορεί να παρέχεται ούτε να επιδεικνύεται στη Φορολογική Διοίκηση καμία πληροφορία ή και κανένα έγγραφο αναφορικά με ή σε σχέση με ποινική διαδικασία χωρίς την προηγούμενη έγγραφη άδεια του Εισαγγελέα.

3. Η Φορολογική Διοίκηση έχει το δικαίωμα να ζητά πληροφορίες ή έγγραφα από λοιπά πρόσωπα για τον καθορισμό της φορολογικής υποχρέωσης κάποιου προσώπου και την είσπραξη της φορολογικής οφειλής. Δύναται να αποστέλλει έγγραφα ερωτήματα, τα οποία πρέπει να απαντώνται εντός περιόδου δέκα (10) ημερών από την παραλαβή τους. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να εκδίδει απόφαση με την οποία θα ζητά από ορισμένες κατηγορίες προσώπων να παρέχουν αυτομάτως πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές συναλλαγές τους με φορολογούμενους.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, δεν είναι δυνατή η λήψη πληροφοριών σχετικά με φορολογούμενο -εκτός από αυτές που αφορούν τις οικονομικές συναλλαγές του μεταξύ του φορολογούμενου και του εν λόγω τρίτου προσώπου- από πρόσωπο το οποίο δεσμεύεται νομικά από επαγγελματικό απόρρητο, εκτός εάν δοθεί έγγραφη εισαγγελική άδεια. Κατ' εφαρμογή αυτής της άδειας, η Φορολογική Διοίκηση παρέχει στον Εισαγγελέα:

- α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και τη δραστηριότητα του φορολογούμενου,
- β) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και τη δραστηριότητα του προσώπου που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο,

- γ) τις σημαντικές ενδείξεις απάτης που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση εναντίον του φορολογούμενου,
 - δ) τους λόγους για τους οποίους η Φορολογική Διοίκηση επιθυμεί να αποκτήσει πληροφορίες από το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο.
- Ο Εισαγγελέας αποφαινεται σχετικά με το αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης κατά περίπτωση. Σε περίπτωση που ο Εισαγγελέας δώσει άδεια για την απόκτηση πληροφοριών από το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο, αντίγραφο της απόφασης επισυνάπτεται στο αίτημα πληροφοριών. Σε αυτή την περίπτωση και για το συγκεκριμένο λόγο, το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο αποδεσμεύεται από το επαγγελματικό απόρρητο και δεν είναι πλέον δυνατό να διωχθεί ποινικά ούτε να εναχθεί αστικά για παράβαση του επαγγελματικού απορρήτου.

Άρθρο 18—Στοιχεία και πληροφορίες σε ξένη γλώσσα

Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να ζητά από το φορολογούμενο να μεταφράζει στην Ελληνική βιβλία, στοιχεία και κάθε άλλο έγγραφο που θεωρεί σχετικό για τον προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης του φορολογουμένου. Η Φορολογική Διοίκηση θέτει εύλογες προθεσμίες για τη συμμόρφωση του φορολογουμένου με το αίτημά της.

Άρθρο 19— Εχεμύθεια

1. Η Φορολογική Διοίκηση και όλα τα πρόσωπα που ήταν ή είναι εκπρόσωποι ή εργαζόμενοι της οφείλουν να τηρούν το απόρρητο αναφορικά με όλες τις πληροφορίες φορολογούμενου, τις οποίες παρέλαβαν με την επίσημη ιδιότητά τους, και δύναται να αποκαλύπτουν τις εν λόγω πληροφορίες μόνο στα ακόλουθα πρόσωπα:

- α) άλλους εκπροσώπους ή εργαζομένους της Φορολογικής Διοίκησης στη διάρκεια και για το σκοπό της εκτέλεσης των επίσημων καθηκόντων τους,
- β) δικτικές αρχές, για τον σκοπό της δίωξης προσώπου το οποίο διερευνάται για διάπραξη φορολογικών παραβάσεων ή αδικημάτων,
- γ) δικαστήριο, στη διάρκεια δικαστικής διαδικασίας για τον προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης φορολογούμενου ή της ευθύνης του για φορολογικές παραβάσεις ή αδικήματα ή άλλη ποινική ευθύνη,
- δ) φορολογικές αρχές της αλλοδαπής σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις και το νόμο xxx/2013 (Οδηγία περί ανταλλαγής πληροφοριών),
- ε) οικονομικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Αρχής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, και το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) στο βαθμό που είναι αναγκαίο για την τήρηση του νόμου για τον προϋπολογισμό και τους νόμους κοινωνικής ασφάλισης.

2. Οι εργαζόμενοι των εν λόγω φορέων, οι οποίοι λαμβάνουν πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου, οφείλουν να τηρούν το απόρρητο σχετικά με τις εν λόγω πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος

Άρθρου, εκτός του ελάχιστου βαθμού αποκάλυψης πληροφοριών που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού.

3. Εκτός της περίπτωσης λήψης πληροφοριών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του παρόντος Άρθρου, κάθε πρόσωπο το οποίο λαμβάνει πληροφορίες των οποίων η αποκάλυψη διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου δεν δύναται να αποκαλύπτει τις πληροφορίες και οφείλει να επιστρέφει τα έγγραφα που τις περιέχουν στη Φορολογική Διοίκηση.
4. Οι πληροφορίες σχετικά με φορολογούμενο είναι δυνατό να αποκαλύπτονται σε τρίτο με την έγγραφη συναίνεση του φορολογουμένου.

Κεφάλαιο 5 — Υποβολή Δηλώσεων

Άρθρο 20— Υποβολή φορολογικής δήλωσης

1. Κάθε φορολογούμενος υποχρεούται, εφόσον απαιτείται από νόμο, να υποβάλλει φορολογική δήλωση στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με την παράγραφο 2, κατά το χρόνο που ορίζει ο νόμος ή όπως απαιτεί η Φορολογική Διοίκηση.
2. Η Φορολογική Διοίκηση καθορίζει:
 - α) τη μορφή των φορολογικών δηλώσεων,
 - β) τις πληροφορίες που πρέπει να αναγράφονται στη φορολογική δήλωση και τα παραρτήματα αυτής, εφόσον υπάρχουν, τα οποία απαιτείται να συμπληρώνονται με τη φορολογική δήλωση, και
 - γ) τον τρόπο υποβολής.
3. Κάθε φορολογούμενος οφείλει να βεβαιώνει την ακρίβεια και την πληρότητα της φορολογικής δήλωσης ή, σε περίπτωση δικαιοπρακτικά ανίκανου φορολογούμενου, ο νόμιμος εκπρόσωπος του φορολογούμενου υποχρεούται να βεβαιώνει την ακρίβεια και την πληρότητα αυτής. Η βεβαίωση παρέχεται μέσω (ηλεκτρονικής) υπογραφής.
4. Εάν μία φορολογική δήλωση ή μέρος αυτής συντάχθηκε από τρίτο πρόσωπο έναντι αμοιβής, το εν λόγω τρίτο πρόσωπο υποχρεούται να υπογράψει επίσης τη δήλωση.

Άρθρο 21— Υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης από το φορολογούμενο

1. Εάν ο φορολογούμενος ανακαλύψει ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε στη Φορολογική Διοίκηση περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποχρεούται να υποβάλει

αμέσως τροποποιητική φορολογική δήλωση, με την οποία αποκαθίσταται το λάθος ή η παράλειψη.

2. Εάν ο φορολογούμενος υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση εντός της προθεσμίας υποβολής της αρχικής φορολογικής δήλωσης, τότε η αρχική και η τροποποιητική φορολογική δήλωση θεωρούνται έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

3. Τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

Άρθρο 22— Δήλωση με επιφύλαξη [ισχύον Άρθρο 61(5)]

1. Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες σχετικά με την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, έχει το δικαίωμα να υποβάλλει φορολογική δήλωση με επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική ή αόριστη επιφύλαξη θεωρείται άκυρη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό του φορολογητέου εισοδήματος για το οποίο διατυπώθηκε η επιφύλαξη εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της δήλωσης. Σε περίπτωση που η Φορολογική Διοίκηση απορρίψει την επιφύλαξη ή δεν απαντήσει στην επιφύλαξη του φορολογούμενου, ο φορολογούμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη Διαδικασία Εσωτερικής Επανεξέτασης σύμφωνα με το Άρθρο XXX.

2. Ομοίως μπορεί να διατυπωθεί επιφύλαξη όσον αφορά το χαρακτηρισμό του φορολογητέου εισοδήματος και την υπαγωγή του σε άλλη φορολογία, σε άλλη κατηγορία, σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή, ή στις εκπτώσεις από το φορολογητέο εισόδημα, κ.λπ. Ειδικά προκειμένου για την υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία εισοδήματος, αν γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση θεωρείται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή κατηγορία αυτή. Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται την αναστολή της είσπραξης του φόρου. Σε περίπτωση αποδοχής της επιφύλαξης από τη Φορολογική Διοίκηση, ο φόρος που τυχόν καταβλήθηκε αχρεώστητα επιστρέφεται.

Κεφάλαιο 6 — Φορολογικοί έλεγχοι

Άρθρο 23— Εξουσίες Φορολογικής Διοίκησης (έλεγχος/επαλήθευση/διασταύρωση)

1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει το δικαίωμα να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει τη συμμόρφωση με τη φορολογική υποχρέωση, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτή και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, επαληθεύοντας έγγραφα, λογιστικά στοιχεία και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες,

θέτοντας ερωτήσεις σε φορολογούμενους και λοιπά πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζει η νομοθεσία, και χρησιμοποιώντας μεθόδους, οι οποίες προβλέπονται στον Κώδικα.

2. Η επαλήθευση της δήλωσης του φορολογούμενου διενεργείται από τη Φορολογική Διοίκηση και μπορεί έχει τη μορφή φορολογικού ελέγχου από τα γραφεία της Φορολογικής Διοίκησης ή επιτόπιου φορολογικού ελέγχου.

α) Η Φορολογική Διοίκηση διενεργεί φορολογικό έλεγχο από τα γραφεία της βάσει οικονομικών καταστάσεων, δηλώσεων, και λοιπών εγγράφων που υποβάλλει ο φορολογούμενος, καθώς και εγγράφων και πληροφοριών που έχει στην κατοχή της η Φορολογική Διοίκηση.

β) Η απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης να διενεργήσει πλήρη επιτόπιο φορολογικό έλεγχο πρέπει να κοινοποιείται στο φορολογούμενο με προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση. Κάθε άλλος επιτόπιος φορολογικός έλεγχος δύναται να διενεργείται χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Πλήρης επιτόπιος φορολογικός έλεγχος δύναται επίσης να διενεργείται χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει διαπραχθεί φοροδιαφυγή με απόφαση του Γενικού Γραμματέα.

Άρθρο 24— Πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να λαμβάνει αντίγραφα των βιβλίων και στοιχείων, καθώς και λοιπών εγγράφων, τα οποία αποκτούν την ισχύ πρωτοτύπου, εφόσον φέρουν την υπογραφή του οριζόμενου από τη Φορολογική Διοίκηση υπαλλήλου με δήλωση ότι αποτελούν αληθή και ακριβή αντίγραφα. Ο οριζόμενος υπάλληλος δύναται επίσης να απαιτεί από το φορολογούμενο ή τον αντιπρόσωπό του να παρίσταται στον τόπο όπου διενεργείται ο φορολογικός έλεγχος και να απαντά σε ερωτήματα που του τίθενται, ώστε να διευκολύνεται η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου.

2. Εάν τα βιβλία και στοιχεία τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να απαιτεί να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε φυλασσόμενα έγγραφα, να εξετάζει τα λογιστικά προγράμματα και τις πληροφορίες έχουν καταχωρηθεί σε αυτά, καθώς και να λαμβάνει τις εν λόγω πληροφορίες σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.

3. Εάν ο υπάλληλος που έχει ορίσει η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κατάσχει βιβλία και στοιχεία καθώς και λοιπά έγγραφα, εάν το θεωρήσει απαραίτητο προκειμένου να μην αλλοιωθούν τυχόν δόλιες ενέργειες του φορολογούμενου.

Άρθρο 25— Είσοδος σε εγκαταστάσεις

1. Ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου του φορολογούμενου προσκομίζει μία εντολή διενέργειας επιτόπιου φορολογικού ελέγχου, την οποία έχει εκδώσει η Φορολογική Διοίκηση, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- α) Τον αριθμό και την ημερομηνία της εντολής,
- β) Το ονοματεπώνυμο του ελεγκτή στον οποίο έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος,
- γ) Το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου,
- δ) Το φορολογικό έτος και το είδος φορολογίας που αφορά ο φορολογικός έλεγχος,
- ε) Την ημερομηνία έναρξης του φορολογικού ελέγχου,
- στ) Την εκτιμώμενη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου, και
- ζ) Εάν ο φορολογικός έλεγχος είναι πλήρης ή μερικός.

2. Ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου πρέπει να επιδεικνύει το δελτίο ταυτότητάς του και την εντολή φορολογικού ελέγχου πριν την έναρξη του φορολογικού ελέγχου.

3. Ο επιτόπιος φορολογικός έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φορολογούμενου κατά το επίσημο ωράριο λειτουργίας της Φορολογικής Διοίκησης. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αποφασίζει να διενεργεί επιτόπιο φορολογικό έλεγχο εκτός του εν λόγω επίσημου ωραρίου εργασίας εφόσον απαιτείται από το είδος των δραστηριοτήτων του φορολογούμενου, στην οποία περίπτωση θα πρέπει να αναφέρεται στην εντολή φορολογικού ελέγχου. Η είσοδος στην κατοικία του φορολογούμενου επιτρέπεται μόνο με εντολή Εισαγγελέα.

4. Η εκτιμώμενη διάρκεια του επιτόπιου φορολογικού ελέγχου δύναται να παραταθεί άπαξ κατά ένα εξάμηνο.

5. Οι ελεγμένες φορολογικές περίοδοι δεν είναι δυνατό να υποβληθούν σε επανέλεγχο, εκτός εάν προκύψουν νέα στοιχεία, τα οποία επηρεάζουν τον υπολογισμό της φορολογικής οφειλής. Ως «νέο στοιχείο» νοείται κάθε στοιχείο, το οποίο δεν θα μπορούσε να είναι γνωστό κατά τον αρχικό φορολογικό έλεγχο.

6. Οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να συνεργάζονται πλήρως και να διευκολύνουν το έργο του οριζόμενου από τη Φορολογική Διοίκηση υπαλλήλου για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου. Ο οριζόμενος υπάλληλος δεν μετακινεί τα βιβλία και στοιχεία ή έγγραφα που έχουν τεθεί στη διάθεσή του σε άλλο τόπο εκτός εάν ο φορολογούμενος αδυνατεί να παράσχει αμέσως αληθή και ακριβή αντίγραφα, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του Άρθρου 24. Σε αυτή την περίπτωση, τα έγγραφα είναι δυνατό να απομακρυνθούν από τις εγκαταστάσεις έναντι απόδειξης παραλαβής και να επιστρέφονται εντός τεσσάρων (4) ημερών.

Άρθρο 26— Επιλογή υπόθεσης βάσει ανάλυσης κινδύνου

Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να βασίζει την επιλογή επιτόπιων φορολογικών ελέγχων ή φορολογικών ελέγχων από τα γραφεία της βάσει απόρρητης εσωτερικής εγκυκλίου του Γενικού Γραμματέα.

Άρθρο 27— Μέθοδοι έμμεσου φορολογικού ελέγχου

Εάν η Φορολογική Διοίκηση αμφισβητεί ότι το φορολογητέο εισόδημα που δήλωσε ο φορολογούμενος αποτελεί αληθές ποσό, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να χρησιμοποιεί όλες τις ενδείξεις ευημερίας (συμπεριλαμβανομένων δαπανών και αγορών) του φορολογούμενου και των συγγενικών προσώπων και εξαρτημένων μελών του, για να προσδιορίσει το αληθές ποσό του φορολογητέου εισοδήματός του.

Άρθρο 28—Αποτελέσματα φορολογικού ελέγχου

1. Η Φορολογική Διοίκηση γνωστοποιεί εγγράφως στο φορολογούμενο αναφορικά τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου και τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου, εφόσον προκύπτει διαφοροποίηση της φορολογικής υποχρέωσης εν σχέσει με τις δηλώσεις που έχει υποβάλλει ο φορολογούμενος καθώς και τα διάφορα στοιχεία που αιτιολογούν την διαφοροποίηση. Ο φορολογούμενος δύναται να ζητά να λαμβάνει αντίγραφα των εγγράφων στα οποία βασίζεται ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου. Ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει τις απόψεις του σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου εντός είκοσι (20) ημερών από την παραλαβή της έγγραφης γνωστοποίησης.
2. Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή ή, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει τις απόψεις του, την εκπνοή της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 1 του παρόντος Άρθρου. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εκδίδεται με βάση έκθεση ελέγχου την οποία συντάσσει η Φορολογική Διοίκηση και η οποία περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις τις οποίες έλαβε υπόψη της η Φορολογική Διοίκηση για τον προσδιορισμό του φόρου. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μαζί με την έκθεση ελέγχου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.
3. Οι διαδικασίες εφαρμογής του παρόντος Άρθρου καθορίζονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα.

Κεφάλαιο 7— Προσδιορισμός φόρου

Άρθρο 29— Προσδιορισμός φόρου

1. «Προσδιορισμός φόρου» στον Κώδικα σημαίνει την έκδοση της πράξης με την οποία καθορίζεται το ποσό της φορολογικής υποχρέωσης του φορολογούμενου για μια

συγκεκριμένη φορολογική περίοδο και την καταχώρηση της πράξης αυτής στα βιβλία της Φορολογικής Διοίκησης και την βεβαίωση των σχετικών ποσών.. Ο προσδιορισμός φόρου αποτελεί τη πράξη με την οποία συστήνεται η φορολογική οφειλή του φορολογούμενου.

2. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να εκδίδει τους ακόλουθους προσδιορισμούς φόρου:

- α) κανονικό προσδιορισμό φόρου,
- β) κατ'εκτίμηση προσδιορισμό φόρου,
- γ) διορθωτικό προσδιορισμό φόρου, και
- δ) προληπτικό προσδιορισμό φόρου.

Άρθρο 30— Αυτόματος προσδιορισμός φόρου

Σε περιπτώσεις που προβλέπεται από τη φορολογική νομοθεσία η καταβολή του οφειλομένου φόρου κατά το χρόνο υποβολής φορολογικής δήλωσης, η φορολογική δήλωση που υποβάλλεται θεωρείται:

- α) ως προσδιορισμός του συγκεκριμένου φόρου, και
- β) κοινοποίηση ειδοποίησης για τη φορολογική υποχρέωση.

2. Ο φορολογούμενος δύναται να τροποποιεί τη φορολογική του δήλωση σύμφωνα με το Άρθρο 21 μέχρι την κοινοποίηση εντολής φορολογικού ελέγχου. Ο τροποποιητικός αυτόματος προσδιορισμός φόρου υποκαθιστά τον αρχικό αυτόματο προσδιορισμό φόρου.

Άρθρο 31— Κανονικός προσδιορισμός φόρου

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβαίνει σε κανονικό προσδιορισμό φόρου και να αποστέλλει σχετική γνωστοποίηση οφειλής στο φορολογούμενο, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν απαιτείται από τη φορολογική νομοθεσία καταβολή του φόρου ταυτόχρονα με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης.

2. Ο κανονικός προσδιορισμός φόρου βασίζεται σε πληροφορίες που έχουν τυχόν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο μέσω κάποιας φορολογικής δήλωσης ή και σε κάθε άλλη σχετική πληροφορία που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση.

3. Εάν η Φορολογική Διοίκηση βασίσει τον προσδιορισμό φόρου εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε διαφορετικές πληροφορίες από εκείνες που δήλωσε ο φορολογούμενος, η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να αναφέρει τις πληροφορίες στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός φόρου.

Άρθρο 32— Κατ'εκτίμηση προσδιορισμός φόρου

1. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο φορολογούμενος, παρότι υποχρεούται από την φορολογική νομοθεσία, δεν υποβάλει φορολογική δήλωση, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να εκδίδει κατ'εκτίμηση προσδιορισμό φόρου και να ορίζει το ποσό του οφειλόμενου φόρου, βάσει κάθε πληροφορίας που έχει στη διάθεσή της. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να εκδίδει οδηγίες σχετικά με την εκτίμηση του ποσού φορολογητέου εισοδήματος.
2. Ο φορολογούμενος δύναται να υποκαταστήσει τον κατ'εκτίμηση προσδιορισμό φόρου υποβάλλοντας φορολογική δήλωση.

Άρθρο 33— Διορθωτικός προσδιορισμός φόρου

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβεί, μετά από έλεγχο, σε διόρθωση οποιουδήποτε προηγούμενου αυτόματου, κανονικού ή κατ'εκτίμηση προσδιορισμού φόρου, εάν από τον έλεγχο διαπιστωθεί αιτιολογημένα ότι ο προηγούμενος προσδιορισμός φόρου ήταν ανακριβής ή εσφαλμένος. Ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου υπόκειται σε μεταγενέστερη διόρθωση μόνο εάν προκύψουν νέα γεγονότα.
2. Ο φορολογούμενος δύναται να ζητά διόρθωση του κανονικού προσδιορισμού φόρου, εάν υποβάλλει τροποποιητική φορολογική δήλωση. Η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να εκδώσει διορθωτικό προσδιορισμό φόρου εάν πειστεί ότι ο κανονικός προσδιορισμός φόρου είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες.

Άρθρο 34— Προληπτικός προσδιορισμός φόρου

1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει το δικαίωμα να εκδίδει προληπτικό προσδιορισμό φόρου μετά την έναρξη της φορολογικής περιόδου αλλά πριν την ημερομηνία υποβολής της αντίστοιχης φορολογικής δήλωσης εάν απαιτείται για τη διασφάλιση της είσπραξης του φόρου και υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι ο φορολογούμενος σκοπεύει να εγκαταλείψει τη χώρα, μεταβιβάζοντας τα περιουσιακά στοιχεία του σε άλλο πρόσωπο, ή προβαίνοντας σε άλλες ενέργειες οι οποίες θα θέσουν σε κίνδυνο την είσπραξη του φόρου εάν δεν εκδοθεί προσδιορισμός φόρου αμέσως. Ο φορολογούμενος δύναται να προσφύγει κατά του προληπτικού προσδιορισμού φόρου κατευθείαν ενώπιον του αρμόδιου Πρωτοδικείου μόνο για τους εξής λόγους:
 - α) το ποσό του προσδιορισμού είναι υπερβολικά υψηλό, ή
 - β) δεν υφίστανται οι περιστάσεις που δικαιολογούν προληπτικό προσδιορισμό φόρου.
2. Ο φορολογούμενος καταβάλλει τη φορολογική οφειλή που ορίζεται από τον προληπτικό προσδιορισμό φόρου είτε καταβάλλοντάς την τοις μετρητοίς, είτε παρέχοντας εγγύηση είτε αποδεχόμενος την εγγραφή βάρους επί της περιουσίας του υπέρ της Φορολογικής Διοίκησης για το πλήρες ποσό της φορολογικής οφειλής. Η εγγύηση ή και η εγγραφή βάρους διατηρούνται μέχρι την πλήρη εξόφληση της φορολογικής υποχρέωσης.

3. Ο προληπτικός προσδιορισμός φόρου ακολουθείται από διορθωτικό προσδιορισμό φόρου εντός ενός (1) έτους μετά την ημερομηνία έκδοσης του προληπτικού προσδιορισμού φόρου.

Άρθρο 35—Παραγραφή

1. Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε έκδοση κανονικού, κατ'εκτίμηση ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη της φορολογικής περιόδου.

2. Η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρατείνεται στις εξής περιπτώσεις:

- α) εάν ο φορολογούμενος έχει ζητήσει τη διενέργεια διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κώδικα, για περίοδο ενός έτους,
- β) εάν ζητηθούν πληροφορίες από χώρα της αλλοδαπής, για όσο χρονικό διάστημα κρίνει η Φορολογική Διοίκηση ότι είναι εύλογο για τη λήψη και τη μετάφραση των σχετικών πληροφοριών,
- γ) εάν κατατεθεί αίτηση επανεξέτασης ή ενδικοφανής προσφυγή, μέχρι ένα (1) έτος από την έκδοση οριστικής απόφασης της επανεξέτασης ή της ενδικοφανούς προσφυγής

3. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει διαπράξει φοροδιαφυγή, η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρατείνεται σε είκοσι (20) έτη από τη λήξη της φορολογικής περιόδου.

4. Εάν ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου επηρεάζει άλλη φορολογική περίοδο για την οποία το δικαίωμα ελέγχου έχει παραγραφεί, η αντίστοιχη προσαρμογή φόρου προστίθεται στην παλαιότερη φορολογική περίοδο για την οποία το δικαίωμα ελέγχου δεν έχει παραγραφεί.

Άρθρο 36— Κοινοποίηση προσδιορισμού φόρου

Όταν πραγματοποιείται προσδιορισμός φόρου σύμφωνα με τα Άρθρα 31, 32, 33, και 34, η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει πράξη προσδιορισμού φόρου, η οποία κοινοποιείται στο πρόσωπο στο οποίο αφορά ο προσδιορισμός φόρου. Η πράξη προσδιορισμού του φόρου υπογράφεται από το Γενικό Γραμματέα ή άλλο ειδικά οριζόμενο υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης, και περιέχει τις εξής πληροφορίες:

- α) το ονοματεπώνυμο του φορολογούμενου,
- β) τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου, εφόσον έχει αποδοθεί τέτοιος αριθμός στο φορολογούμενο,
- γ) την ημερομηνία έκδοσης της πράξης,
- δ) το θέμα στο οποίο αφορά η πράξη,
- ε) το ποσό της φορολογικής υποχρέωσης,

- στ) αίτημα εξόφλησης του φόρου μέχρι την ημερομηνία που ορίζει η γνωστοποίηση,
- ζ) τον τόπο εξόφλησης του φόρου,
- η) τους λόγους για τους οποίους η Φορολογική Διοίκηση προέβη στον προσδιορισμό φόρου και τον τρόπο με τον οποίο υπολογίστηκε το ποσό του φόρου,
- θ) το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο αμφισβήτησης του προσδιορισμού φόρου, και
- ι) λοιπές πληροφορίες, κατά τη διακριτική ευχέρεια του Γενικού Γραμματέα.

Μαζί με την πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου κοινοποιείται και η οικεία έκθεση ελέγχου.

Άρθρο 37—Γενική διάταξη κατά της φοροδιαφυγής

1. Κατά τον προσδιορισμό φόρου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αγνοεί κάθε τεχνητή ρύθμιση ή η τεχνητή σειρά ρυθμίσεων που έχει δρομολογηθεί με βασικό σκοπό την αποφυγή της φορολόγησης και οδηγεί σε φορολογικό πλεονέκτημα. Οι εν λόγω ρυθμίσεις αντιμετωπίζονται, για φορολογικούς σκοπούς, βάσει των χαρακτηριστικών της οικονομικής τους υπόστασης.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 ως ρύθμιση νοείται κάθε συναλλαγή, καθεστώς, δράση, πράξη, συμφωνία, επιχορήγηση, συνεννόηση, υπόσχεση, δέσμευση ή εκδήλωση. Μια ρύθμιση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα στάδια ή μέρη.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων είναι τεχνητή εφόσον στερείται εμπορικής ουσίας. Για τον καθορισμό του τεχνητού ή μη χαρακτήρα μιας ρύθμισης ή σειράς ρυθμίσεων, οι εθνικές αρχές καλούνται να εξετάζουν εάν αυτές αφορούν μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες καταστάσεις:
 - α) ο νομικός χαρακτηρισμός των μεμονωμένων σταδίων από τα οποία αποτελείται μια ρύθμιση είναι ασυμβίβαστος με τη νομική υπόσταση της ρύθμισης στο σύνολό της·
 - β) η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν συνάδει με μια φυσιολογική επιχειρηματική συμπεριφορά·
 - γ) η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων περιλαμβάνει στοιχεία που έχουν ως αποτέλεσμα την αλληλο-αντιστάθμιση ή την αλληλο-ακύρωσή τους·
 - δ) η σύναψη συναλλαγών είναι κυκλικού χαρακτήρα·
 - ε) η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων οδηγεί σε σημαντικό φορολογικό πλεονέκτημα αλλά αυτό δεν αντανακλάται στους επιχειρηματικούς κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνει ο υποκείμενος στο φόρο ή στις ταμειακές ροές του·
- στ) το αναμενόμενο περιθώριο κέρδους πριν από το φόρο είναι σημαντικό σε σύγκριση με το ύψος του αναμενόμενου φορολογικού πλεονεκτήματος.
4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο στόχος μιας ρύθμισης ή σειράς ρυθμίσεων συνίσταται στην αποφυγή της φορολόγησης, εφόσον, ανεξαρτήτως από τυχόν

υποκειμενικές προθέσεις του υποκείμενου στο φόρο, αντίκειται στο αντικείμενο, στο πνεύμα και στον σκοπό των φορολογικών διατάξεων που θα ίσχυαν σε άλλη περίπτωση.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 , ένας δεδομένος στόχος πρέπει να θεωρείται ουσιαστικός εφόσον οιοσδήποτε άλλος στόχος που αποδίδεται ή θα μπορούσε να αποδοθεί στη ρύθμιση ή στη σειρά ρυθμίσεων φαίνεται, το πολύ, αμελητέος, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της υπόθεσης.

6. Για να καθοριστεί εάν η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων έχει οδηγήσει σε φορολογικό πλεονέκτημα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Φορολογική Διοίκηση συγκρίνει το ύψος του οφειλόμενου φόρου από έναν υποκείμενο στο φόρο, λαμβάνοντας υπόψη την/τις εν λόγω ρύθμιση/ρυθμίσεις, με το ποσό που θα όφειλε ο ίδιος υποκείμενος στο φόρο υπό τις ίδιες συνθήκες, εν απουσία της/ων εν λόγω ρύθμισης/ρυθμίσεων.

Κεφάλαιο 8 — Είσπραξη

Υποκεφάλαιο Α— Κανονική Μέθοδος Είσπραξης

Άρθρο 38—Πληρωμή φόρου

1. Ο φόρος καθίσταται ληξιπρόθεσμος και πληρωτέος κατά το χρόνο που προβλέπεται από το σχετικό νόμο στον οποίο εφαρμόζεται ο παρών Κώδικας.
2. Σε περίπτωση διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, ο οφειλόμενος φόρος είναι πληρωτέος εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης του προσδιορισμού φόρου στο φορολογούμενο. Σε περίπτωση κατ' εκτίμηση προσδιορισμού ή προληπτικού προσδιορισμού φόρου, ο οφειλόμενος φόρος καθίσταται πληρωτέος αμέσως.
3. Ο φόρος καταβάλλεται κατά τον τρόπο που ορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση.

Άρθρο 39-Υποχρέωση για παρακράτηση φόρου και μόνιμη εγκατάσταση

[ΔΝΤ/ΕΕ: Να ελεγχθεί εάν χρειάζεται, και εάν ναι να συνταχθεί το κείμενο]

Άρθρο 40—Φορολογική υποχρέωση κατόπιν λύσης

1. Το παρόν Άρθρο ισχύει για νομική οντότητα που λύεται χωρίς να έχει τακτοποιήσει τις φορολογικές υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων παρακράτησης και απόδοσης φόρου.
2. Εάν κατά τον χρόνο λύσης νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας δεν έχουν εξοφληθεί όλες οι φορολογικές υποχρεώσεις του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, περιλαμβανομένων των παρακρατούμενων φόρων, οι κατά τον χρόνο λύσης αυτών μέτοχοι ή εταίροι ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, μέχρι του ποσού των αναληφθέντων κερδών ή απολήψεων σε μετρητά ή σε είδος λόγω της ιδιότητας του μετόχου ή εταίρου κατά τα τρία (3) έτη τελευταία έτη προ της λύσης.
3. Επίσης ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα για την καταβολή του οφειλόμενου και μη εξοφληθέντος φόρου κατά την λύση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, και κάθε πρόσωπο που υπήρξε μέτοχος ή εταίρος αυτού κατά τα τρία (3) έτη τελευταία έτη προ της λύσης του μέχρι του ποσού των αναληφθέντων κερδών ή απολήψεων σε μετρητά ή σε είδος λόγω της ιδιότητας του μετόχου ή εταίρου και εφόσον η οφειλή αφορά την περίοδο στην οποία το εν λόγω πρόσωπο ήταν μέτοχος ή εταίρος.

4. Πρόσωπα ευθυνόμενα για την καταβολή φόρου εκ μέρους του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σύμφωνα με το παρόν Άρθρο δύνανται να ασκήσουν έναντι της Φορολογικής Διοίκησης, παράλληλα με το νομικό πρόσωπο ή την νομική οντότητα, οποιαδήποτε δικαιώματα θα είχε στην διάθεσή τους το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα.

5. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή αναγνωρισμένο χρηματιστήριο σε άλλο Κράτος Μέλος της ΕΕ.

Άρθρο 41—Επιστροφές φόρων

Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε από φορολογούμενο υπερβαίνει το ποσό του φόρου που προσδιορίστηκε, η Φορολογική Διοίκηση θα προβεί στα κάτωθι:

- α) το πλεονάζον ποσό θα συμψηφίζεται με τυχόν άλλους οφειλόμενους και ληξιπρόθεσμους φόρους του φορολογούμενου,
- β) εφ' όσον συμφωνεί ο φορολογούμενος, με ρητή δήλωση που περιλαμβάνεται στην αίτηση επιστροφής, θα παρακρατείται προκειμένου να συμψηφίζεται το πλεονάζον ποσό με καταβολές εκ μέρους του φορολογούμενου που αφορούν μελλοντικές υποχρεώσεις, και
- γ) τυχόν υπόλοιπο πλεονάζον ποσό θα επιστρέφεται στο φορολογούμενο εντός 90 ημερών από την υποβολή εγγράφου αιτήματος του φορολογούμενου, εκτός εάν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα από άλλη διάταξη της φορολογικής νομοθεσίας.

Άρθρο 42—Κοινοποίηση υπερημερίας

1. Εάν ο φόρος δεν καταβληθεί κατά την ημερομηνία που κατέστη πληρωτέος και ληξιπρόθεσμος η Φορολογική Διοίκηση κοινοποιεί ατομική ειδοποίηση στον φορολογούμενο.

2. Στην ατομική ειδοποίηση αναφέρεται:

- α) το όνομα του φορολογουμένου,
- β) το ΑΦΜ του φορολογουμένου, εφ' όσον έχει εκδοθεί,
- γ) η ημερομηνία έκδοσης της ατομικής ειδοποίησης,
- δ) το ποσό των οφειλόμενων φόρων, των τόκων και των προστίμων, και η φορολογική περίοδος ή περίοδοι που αφορούν αυτά,
- ε) αίτημα καταβολής των ποσών αυτών,
- στ) ο τόπος πληρωμής των ανωτέρω,
- ζ) ότι ο φορολογούμενος ενημερώνεται ότι οι τόκοι θα συνεχίσουν να υπολογίζονται μέχρι την τελική εξόφληση της οφειλής και

- η) ότι ο φορολογούμενος ενημερώνεται ότι, εάν δεν προβεί σε εξόφληση εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της ατομικής ειδοποίησης, η Φορολογική Διοίκηση θα έχει δικαίωμα να προβεί σε διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης των ποσών που αναφέρονται σε αυτή.

Άρθρο 43—Διαδικασίες ρύθμισης οφειλών

1. Βάσει αιτήματος του φορολογούμενου πριν τη λήξη της προθεσμίας καταβολής φόρου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να συμφωνεί πρόγραμμα ρύθμισης των φορολογικών οφειλών, εάν ο φορολογούμενος μπορεί να αιτιολογήσει ότι αντιμετωπίζει οικονομική δυσχέρεια και ότι έχει τη δυνατότητα συμμόρφωσης με το πρόγραμμα ρύθμισης. Το πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Κατ'εξάιρεση μπορεί να παρατείνεται σε έως δύο έτη για εφάπαξ φόρους. Οι φορολογικές οφειλές που εντάσσονται σε πρόγραμμα ρύθμισης δεν αντιμετωπίζονται ως ληξιπρόθεσμες.
2. Για την υποβολή αίτησης ένταξης σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου, ο φορολογούμενος πρέπει να παράσχει στη Φορολογική Διοίκηση τα εξής στοιχεία:
 - α) αναλυτική δήλωση των εισοδημάτων του, περιουσιακών στοιχείων του και οφειλών του σε τρίτους,
 - β) αποδεικτικά στοιχεία για την υποβολή όλων των απαιτούμενων φορολογικών δηλώσεων τα τελευταία πέντε (5) φορολογικά έτη, και
 - γ) ανάλογα με το σύνολο των φορολογικών οφειλών για τις οποίες υποβάλλει αίτηση ένταξης σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών:
 - i) για φορολογικές οφειλές άνω των 5.000 ευρώ, αποδεικτικά στοιχεία για τη δυνατότητα καταβολής των μηνιαίων δόσεων από το φορολογούμενο,
 - ii) για φορολογικές οφειλές άνω των 50.000 ευρώ, έγγραφα τεκμηρίωσης αφενός της προσωρινής οικονομικής δυσχέρειάς του και αφετέρου της δυνατότητας τήρησης των όρων του προγράμματος ρύθμισης οφειλών του, θεωρημένα και υπογεγραμμένα από ανεξάρτητο αξιολογητή, ή
 - iii) για φορολογικές οφειλές άνω των 150.000 ευρώ, εγγυήσεις, ασφάλεια ή εμπράγματο βάρος που αποτιμούνται από ανεξάρτητο αξιολογητή.
3. Φορολογούμενοι οι οποίοι έχουν καταδικαστεί ή διωχθεί για φοροδιαφυγή δεν μπορούν να υποβάλλουν αίτηση ένταξης σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.
4. Η πρώτη δόση του προγράμματος ρύθμισης οφειλών καταβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημέρα έγκρισης του προγράμματος και ειδοποίησης του φορολογούμενου. Οι υπόλοιπες καταβολές έχουν προθεσμία καταβολής την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα. Η παράλειψη μίας δόσης υπόκειται σε προσαύξηση ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) λόγω καθυστέρησης. Η

καθυστερημένη δόση μαζί με την προσαύξηση καταβάλλονται το αργότερο μέχρι την προθεσμία της επόμενης δόσης.

5. Το πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών καταπίπτει με αποτέλεσμα την υποχρέωση άμεσης καταβολής του υπόλοιπου της οφειλής και την πιθανή εφαρμογή όλων των διαθέσιμων μέτρων εκτέλεσης, εάν ο φορολογούμενος:

- α) δεν καταβάλλει εγκαίρως περισσότερες από μία δόσεις,
- β) καθυστερήσει την καταβολή της τελικής δόσης για περισσότερο από ένα μήνα,
- γ) δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων/νομικών προσώπων και φορολογίας ΦΠΑ κατά την περίοδο του προγράμματος ρύθμισης οφειλών, και μέχρι την εξόφλησή του,
- δ) δεν κατέβαλε έγκαιρα τις οφειλές από την ημερομηνία έγκρισης του προγράμματος ρύθμισης οφειλών,
- ε) παρείχε ελλιπή ή αναληθή στοιχεία για την έγκριση του προγράμματος ρύθμισης οφειλών.

6. Τυχόν παράταση της ημερομηνίας πληρωμής φόρους δεν απαλλάσσει τους φορολογούμενος από την υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας.

Άρθρο 44—Εντολή πληρωμής

1. Οι καταβολές συγκεκριμένου φόρου θα κατανέμονται έναντι της υποχρέωσης του φορολογουμένου με την ακόλουθη σειρά:

- α) πρόστιμα αναφορικά με τον φόρο,
- β) τόκος επί του φόρου, και
- γ) το κύριο ποσό του φόρου.

2. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να κατανείμει μία πληρωμή σε οποιονδήποτε προσδιορισμένο και ληξιπρόθεσμο φόρο:

- α) εάν ο φορολογούμενος δεν υποδείξει κατά το χρόνο της πληρωμής σε ποιον συγκεκριμένο φόρο ή φορολογική περίοδο αφορά η πληρωμή, ή
- β) εάν η πληρωμή εισπράχθηκε σύμφωνα με το Άρθρο xxx [εκτέλεση επί της περιουσίας του φορολογουμένου] ή το Άρθρο xxx [τρίτοι οφειλέτες].

Υποκεφάλαιο Β—Μέθοδοι αναγκαστικής είσπραξης/εκτέλεσης

Άρθρο 45—Γενικά Μέτρα Είσπραξης

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προχωρήσει στην λήψη οποιουδήποτε μέτρου σύμφωνα με το παρόν υποκεφάλαιο, εφ' όσον ο φορολογούμενος κριθεί υπερέμμερος βάσει του Άρθρου xxx [πληρωμή φόρου].

2. Το παρόν υποκεφάλαιο δεν ισχύει για τον ΦΠΑ που εισπράττεται από την Τελωνειακή Αρχή, ο οποίος εισπράττεται σύμφωνα με την διαδικασία είσπραξης δασμών.

Άρθρο 46—Αλληλέγγυα ευθύνη

1. Ο υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου που είναι υπεύθυνος για την παρακράτησης, είσπραξη, δήλωση ή καταβολή οποιουδήποτε φόρου με βάση τις διατάξεις του Κώδικα, υπόκειται σε κυρώσεις εάν:

- α) δεν παρακρατήσει, εισπράξει, δηλώσει ή καταβάλλει δεόντως το φόρο,
- β) επιχειρήσει να αποφύγει την καταβολή του φόρου.

2. Η ευθύνη του υπόχρεου σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με το παρόν Άρθρο δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό του φόρου που δεν παρακρατήθηκε, δεν εισπράχθηκε, δεν δηλώθηκε ή δεν καταβλήθηκε ή την πληρωμή του οποίου απέφυγε.

Άρθρο 47—Κατάταξη φορολογικών απαιτήσεων

1. Η Φορολογική Διοίκηση διαθέτει εξασφαλισμένη απαίτηση έναντι του φορολογούμενου εφόσον έχει εγγράψει βάρος επί της περιουσίας του φορολογούμενου σύμφωνα με το Άρθρο xxx [εμπράγματο βάρος] του Κώδικα.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η Φορολογική Διοίκηση έχει απαίτηση πρώτης προτεραιότητας έναντι του φορολογούμενου, η οποία μπορεί να εισπραχθεί μόνο μετά την ικανοποίηση όλων των εξασφαλισμένων πιστωτών.

Άρθρο 48—Δέσμευση περιουσίας

1. Σε περίπτωση μη καταβολής φόρου από φορολογούμενο κατά την ληξιπρόθεσμη ημερομηνία, συνίσταται βάρος μέχρι του ποσού της οφειλής υπέρ της Φορολογικής Διοίκησης (μετά του προκύπτοντος τόκου, προστίμων και εξόδων είσπραξης) επί της περιουσίας του φορολογούμενου, με προτεραιότητα έναντι κάθε άλλου δικαιώματος, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν Άρθρο.

2. Το βάρος που προβλέπεται στην παράγραφο 1 συνίσταται τα μεσάνυχτα στην λήξη της ληξιπρόθεσμης ημερομηνίας και παραμένει σε ισχύ έως ότου εκπληρωθεί η υποχρέωση ή καταστεί ανεφάρμοστη λόγω παρέλευσης του χρόνου.

3. Το βάρος που προβλέπεται στο παρόν Άρθρο δεν ισχύει εις βάρος των συμφερόντων προσώπου σχετιζόμενου με τον φορολογούμενο ως αγοραστής, καθώς και κατόχου εμπράγματος ασφάλειας που χορηγήθηκε από τον φορολογούμενο, ή άλλου κατόχου εξασφάλισης εκ του νόμου, εφ' όσον το εν λόγω συμφέρον ανέκυψε:

- α) προτού το πρόσωπο αυτό λάβει γνώση του βάρους, ή
- β) προτού η γνωστοποίηση του βάρους εγγραφεί από τον [Γραμματέα του Εφετείου] και τον [Συμβολαιογράφο],

οποιοδήποτε εκ των δύο ήθελε προκύψει πρώτο.

4. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να συστήσει το βάρος οποτεδήποτε από την στιγμή που προσδιορίζεται φορολογική υποχρέωση ή σχετικός τόκος ή πρόστιμο και βρίσκεται σε εκκρεμότητα εν όλω ή εν μέρει.
5. Ο Γενικός Γραμματέας μπορεί να εκδώσει Οδηγία για την διαδικασία εγγραφής του βάρους, ενώ μπορεί επίσης να ορίσει κατηγορίες συμφερόντων έναντι των οποίων δεν θα ισχύει το βάρος.
6. Προ της καταχώρισης της σύστασης βάρους από τον [Γραμματέα του Εφετείου] και τον [Συμβολαιογράφο], η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να ενημερώσει εγγράφως τον φορολογούμενο σχετικά με την πρόθεσή της να συστήσει το βάρος.
7. Η παράγραφος 6 δεν εφαρμόζεται εφ' όσον η Φορολογική Διοίκηση θεωρεί ότι αυτό θα διακινδυνεύσει την δυνατότητα είσπραξης του φόρου.
8. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προσφύγει στο Εφετείο για την εκτέλεση του βάρους που προβλέπεται στο παρόν Άρθρο.
9. Οποιοδήποτε θιγόμενο πρόσωπο μπορεί να αιτηθεί στην Φορολογική Διοίκηση για διαγραφή του βάρους από την περιουσία του φορολογουμένου. Η απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης να μην προβεί σε διαγραφή του βάρους υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Εφετείου.

Άρθρο 49—Κατάσχεση περιουσίας

1. Σε περίπτωση υπερημερίας φορολογουμένου, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση επί της περιουσίας του φορολογουμένου, ωστόσο, εκτός εάν συντρέχει η περίπτωση της παραγράφου 7 του Άρθρου 48 [Βάρος σε περίπτωση κινδύνου], η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προχωρήσει σε αναγκαστική εκτέλεση εάν ο φορολογούμενος δεν προέβη σε καταβολή του φόρου εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της γνωστοποίησης υπερημερίας.
2. Εάν η Φορολογική Διοίκηση έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι διακυβεύεται η είσπραξη του φόρου, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να αξιώσει άμεση καταβολή του φόρου και, εφ' όσον ο φορολογούμενος δεν προβεί στην καταβολή, να προχωρήσει άμεσα σε αναγκαστική εκτέλεση επί της περιουσίας του κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3 του Άρθρου xxx [υπερημερία].
3. Οποιοδήποτε πρόσωπο (συμπεριλαμβανομένων τραπεζών ή άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) κατέχει ή διαθέτει εξασφάλιση επί περιουσιακού στοιχείου που κατέστη αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης, οφείλει να παραδώσει το περιουσιακό στοιχείο ή να αποδεσμεύσει την εξασφάλιση υπέρ της Φορολογικής

Διοίκησης, με εξαίρεση το μέρος εκείνο του περιουσιακού στοιχείου που τελεί ήδη υπό κατάσχεση ή αναγκαστική εκτέλεση βάσει δικαστικής διαδικασίας.

4. Μη συμμόρφωση με το αίτημα αυτό γεννά ευθύνη έναντι της Φορολογικής Διοίκησης, ύψους ίσου με την αξία του περιουσιακού στοιχείου ή της εξασφάλισης που κατέχεται, όχι όμως πέραν του ποσού της οφειλής για την οποία γίνεται η εκτέλεση.

5. Τα προσωπικά αντικείμενα και ο οικιακός εξοπλισμός του φορολογουμένου άνευ ουσιώδους αξίας εξαιρούνται από τη κατάσχεση. Στο φορολογούμενο χορηγείται ένα ελάχιστο ποσό διαβίωσης, το οποίο καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση και δεν υποβάλλεται σε φορολόγηση.

Άρθρο 50—Εκποίηση κατασχεθείσας περιουσίας

1. Η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να εκποιεί σε δημόσιο πλειστηριασμό τα περιουσιακά στοιχεία που κατασχέθηκαν.

2. Το προϊόν της εκποίησης κατανέμεται πρώτα για την κάλυψη των δαπανών που προκύπτουν για τη λήψη κατοχής των κατασχεμένων περιουσιακών στοιχείων, των εξόδων εκτέλεσης και εκποίησης και στην συνέχεια για την κάλυψη των προστίμων, τόκων και φόρων. Εάν υπάρχει υπόλοιπο φορολογικής οφειλής, όλες είναι πιθανές μέθοδοι αναγκαστικής είσπραξης είναι διαθέσιμες για την είσπραξη του υπόλοιπου ποσού. Τυχόν πλεονάζον ποσό που εισπράττεται πρέπει να επιστρέφεται στον φορολογούμενο.

3. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να θέσει προϋποθέσεις στην διαδικασία πώλησης σε δημόσιο πλειστηριασμό σύμφωνα με την εξουσία πώλησης που απονέμεται στην Φορολογική Διοίκηση από τον παρόντα Κώδικα, και δύναται:

- α) να καθορίσει ποσό εγγύησης από τον πλειοδότη,
- β) να ορίσει μία ελάχιστη τιμή,
- γ) να ορίσει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθεί η εγγύηση, και τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί αυτή να καταπέσει, και
- δ) να ανακηρύξει, σε περίπτωση που ο πλειοδότης δεν παράσχει την απαιτούμενη εγγύηση ή δεν ολοκληρώσει την αγορά εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τον επόμενο τη τάξει πλειοδότη και αγοραστή του περιουσιακού στοιχείου.

4. Τα κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να εκποιούνται στην δημοπρασία σε χρόνο και τόπο που θα καθορίζει η Φορολογική Διοίκηση, ωστόσο, η εκποίηση δεν θα λαμβάνει χώρα εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κατάσχεση των κινητών ή ακινήτων, εκτός εάν τα κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία είναι αλλοιώσιμα κατά την κρίση της Φορολογικής Διοίκησης, ή ο κύριος αυτών ζητήσει την εκποίησή τους σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

5. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία που κατάσχονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα θα τηρούνται σε κατάλληλο μέρος, ή θα αφήνονται στην κατοχή κατάλληλου προσώπου που θα προσδιορίζει η Φορολογική Διοίκηση.
6. Η ημερομηνία, ο χρόνος και ο τόπος εκποίησης των περιουσιακών στοιχείων που κατάσχονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα θα δημοσιεύονται σε ημερήσια εφημερίδα και στο δικτυακό τόπο της Φορολογικής Διοίκησης πριν την ημερομηνία εκποίησης, εκτός εάν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία πρόκειται να εκποιηθούν πριν την εκπνοή της προθεσμίας των δεκατεσσάρων (14) ημερών σύμφωνα με την παράγραφο 4.
7. Δεν εκποιούνται περιουσιακά στοιχεία για την εξόφληση αμφισβητούμενου ποσού οφειλής προστίμων, τόκων και φόρων.
8. Προς τον σκοπό της κατάσχεσης και εκποίησης περιουσιακών στοιχείων, ένα φυσικό πρόσωπο δύναται να εκτελέσει εντολή κατάσχεσης εφ' όσον εξουσιοδοτηθεί εγγράφως προς τούτου από την Φορολογική Διοίκηση και, εάν καταστεί απαραίτητο, να εισέλθει βιαίως σε κτίριο κατά την διάρκεια της ημέρας για να εκτελέσει, δύναται επίσης να ζητήσει την συνδρομή αστυνομικού οργάνου, όπου απαιτείται, προκειμένου να εκτελέσει την εντολή κατάσχεσης.
9. Κατά την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, δεόντως εξουσιοδοτημένο όργανο της Κυβέρνησης δύναται να υποβάλει προσφορά και να αγοράσει τα αγαθά ή τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία για λογαριασμό του Κρατικού Προϋπολογισμού.
10. Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται προς εκποίηση δεν εκποιηθούν κατά την προβλεπόμενη ημερομηνία, μπορούν να τεθούν και πάλι προς εκποίηση.
11. Το όργανο ή άλλο πρόσωπο που διενεργεί την εκποίηση κοινοποιεί στην Φορολογική Διοίκηση το αποτέλεσμα της εκποίησης, και η Φορολογική Διοίκηση ορίζει ότι, μετά την εξόφληση του τιμήματος αγοράς, το περιουσιακό στοιχείο θα μεταβιβαστεί στον αγοραστή.
12. Εφ' όσον η Φορολογική Διοίκηση, αφού εξετάσει την έκθεση που θα της υποβληθεί σύμφωνα με την παράγραφο 12, πειστεί ότι υπάρχει απάτη ή μη προσήκουσα συμπεριφορά αναφορικά με την πώληση περιουσιακού στοιχείου που αναφέρεται στην έκθεση, ή ότι ο σχετικός φόρος έχει καταβληθεί, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να ακυρώσει την εκποίηση.
13. Από την υπογραφή του εγγράφου μεταβίβασης ή της εκχώρησης στον αγοραστή από την Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, τα αγαθά ή τα

περιουσιακά στοιχεία περιέρχονται στον αγοραστή ελεύθερα και αποδεδουλευμένα από κάθε βάρος σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 51—Τρίτοι Οφειλέτες

1. Σε περίπτωση υπερημερίας φορολογουμένου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να επιδώσει έγγραφη ειδοποίηση σε τρίτο οφειλέτη.
2. Από την στιγμή που θα παραλάβει την ειδοποίηση, ο τρίτος οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει στην Φορολογική Διοίκηση (για λογαριασμό του φορολογουμένου και έως την ημερομηνία που προσδιορίζεται στην ειδοποίηση) ποσό που δεν θα υπερβαίνει το μικρότερο εκ των κάτωθι:
 - α) το ποσό ως προς το οποίο ο φορολογούμενος περιήλθε σε υπερημερία,
 - β) το ποσό που οφείλεται από τον τρίτο οφειλέτη στον φορολογούμενο, και
 - γ) το ποσό που προσδιορίζεται στην ειδοποίηση.
3. Η ημερομηνία καταβολής που ορίζεται στην ειδοποίηση δεν θα είναι νωρίτερα είτε:
 - α) από την ημερομηνία που το ποσό που οφείλεται από τον τρίτο οφειλέτη στον φορολογούμενο κατέστη πληρωτέο προς τον τελευταίο, ή τηρείται για λογαριασμό του φορολογουμένου, είτε
 - β) δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης στον τρίτο οφειλέτη.
4. Από την στιγμή που θα παραλάβει την ειδοποίηση της παραγράφου 1, ο τρίτος οφειλέτης δεν θα καταβάλει ποσό στον φορολογούμενο έως ότου η Φορολογική Διοίκηση ανακαλέσει την ειδοποίηση.
5. Το συντομότερο πρακτικώς εφικτό μετά την επίδοση της ειδοποίησης στον τρίτο οφειλέτη, η Φορολογική Διοίκηση θα επιδώσει στον φορολογούμενο αντίγραφο της ειδοποίησης αυτής.
6. Τα ποσά που οφείλονται στην Φορολογική Διοίκηση από τρίτο οφειλέτη σύμφωνα με το παρόν Άρθρο αποτελούν προσωπική υποχρέωση του τρίτου οφειλέτη και εισπράττονται κατά τον ίδιο τρόπο που εισπράττονται οι φόροι.
7. Οι οφειλές προς τον φορολογούμενο περιλαμβάνουν:
 - α) οφειλές που υφίστανται κατά τον χρόνο εκείνο ή προκύψουν μελλοντικά έναντι του φορολογουμένου,
 - β) ποσά που τηρούνται ή κατά τον χρόνο εκείνο ή μελλοντικά για λογαριασμό του φορολογουμένου,
 - γ) ποσά που τηρούνται είτε κατά τον χρόνο εκείνο ή μελλοντικά για λογαριασμό τρίτου προς καταβολή στον φορολογούμενο,

- δ) ποσά που τηρούνται από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τρίτο να τα καταβάλει στον φορολογούμενο, και
- ε) σε σχέση με τρίτο οφειλέτη που αποτελεί χρηματοοικονομικό ίδρυμα, ποσά που ο φορολογούμενος τηρεί σε λογαριασμό στο εν λόγω ίδρυμα.

8. Σύμφωνα με το παρόν Άρθρο δύναται να επιδοθεί ειδοποίηση στον εργοδότη φορολογούμενου η οποία θα επιβάλει την παρακράτηση και απόδοση, στην Φορολογική Διοίκηση, και για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, μέρους μελλοντικών αμοιβών ή μισθών πληρωτέων στον φορολογούμενο.

9. Τα πρώτα xxx ευρώ μηνιαίου μισθού δεν υπόκεινται σε παρακράτηση σύμφωνα με την ειδοποίηση που περιγράφεται στην παράγραφο 8.

10. Τρίτος ο οποίος καταβάλλει στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με το παρόν Άρθρο θεωρείται ότι ενεργεί κατ' εξουσιοδότηση του φορολογούμενου και όλων των άλλων εμπλεκόμενων προσώπων, και δεν θεωρείται προσωπικά υπεύθυνος για καταβολή στα πλαίσια οποιασδήποτε διαδικασίας, αστικής ή ποινικής.

11. Τρίτος ο οποίος καταβάλλει στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με το παρόν Άρθρο ενδέχεται να δικαιούται να διεκδικήσει το ποσό που κατέβαλε από τον φορολογούμενο που ήταν εξ αρχής υπόχρεος για την καταβολή.

12. Στο παρόν Άρθρο:

- α) ο όρος «ποσό» περιλαμβάνει οφειλή εκπεφρασμένη ή πληρωτέα εις χρήμα, και
- β) ο όρος «τρίτος οφειλέτης», αναφορικά με φορολογούμενο, σημαίνει πρόσωπο το οποίο οφείλει χρήματα στον φορολογούμενο.

Άρθρο 52—Συμμόρφωση με την ειδοποίηση

1. Τρίτος ο οποίος καταβάλλει στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με το Άρθρο xxx [τρίτοι οφειλέτες]:

- α) θεωρείται ότι ενεργεί κατ' εξουσιοδότηση του φορολογούμενου και όλων των άλλων εμπλεκόμενων προσώπων, και
- β) εξασφαλίζεται αναφορικά με την πληρωμή έναντι όλων των διαδικασιών, αστικών ή ποινικών, δικαστικών ή εξωδίκων.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται ανεξαρτήτως της ύπαρξης αντίθετης διάταξης νόμου, συμβάσεως ή συμφωνίας.

3. Η ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες] παύει να ισχύει από την στιγμή που θα καταβληθούν ή άλλως ικανοποιηθούν οι φόροι ή υποχρεώσεις που αφορά.

4. Σε περίπτωση που τρίτος στον οποίο επιδόθηκε η ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες] δεν συμμορφώνεται με την ειδοποίηση αυτή λόγω έλλειψης

χρημάτων που οφείλονται ή τηρούνται για την φορολογούμενο, το πρόσωπο αυτό οφείλει να ενημερώσει την Φορολογική Διοίκηση (η «ειδοποίηση τρίτου»).

5. Η ειδοποίηση τρίτου πρέπει:

- α) να γίνεται εγγράφως,
- β) να παραθέτει τους λόγους της αδυναμίας συμμόρφωσης, και
- γ) να υποβληθεί στην Φορολογική Διοίκηση το συντομότερο πρακτικώς εφικτό από την στιγμή που η αδυναμία θα περιέλθει εις γνώση του τρίτου και, σε κάθε περίπτωση, πριν την ημερομηνία καταβολής που προσδιορίζεται στην ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες].

6. Εφ' όσον παραλάβει ειδοποίηση τρίτου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβεί στα ακόλουθα με έγγραφη ειδοποίηση που θα επιδώσει στον εν λόγω τρίτο:

- α) να κάνει δεκτή την ειδοποίηση τρίτου και να ακυρώσει ή τροποποιήσει την ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες], ή
- β) να απορρίψει την ειδοποίηση τρίτου.

7. Η υποβολή ειδοποίησης τρίτου δεν επηρεάζει την προσωπική ευθύνη του τρίτου σε σχέση με τις οφειλές του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες], παρά μόνο εφ' όσον η Φορολογική Διοίκηση ακυρώσει ή τροποποιήσει την ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες].

8. Στο παρόν Άρθρο, ο όρος «*τρίτος*» σημαίνει τρίτο οφειλέτη στον οποίο επιδίδεται η ειδοποίηση του Άρθρου xxx [τρίτοι οφειλέτες].

Άρθρο 53—Διαχειριστές

1. Ο διαχειριστής οφείλει να ενημερώσει την Φορολογική Διοίκηση για τον διορισμό του εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία του διορισμού.

2. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ενημερώσει τον διαχειριστή για το ποσό που κατά την κρίση της Φορολογικής Διοίκησης είναι επαρκές για την κάλυψη της τρέχουσας φορολογικής οφειλής ή εκτιμώμενης μελλοντικής φορολογικής οφειλής του προσώπου του οποίου τα περιουσιακά στοιχεία βρίσκονται στην κατοχή ή τελούν υπό την ευθύνη του διαχειριστή.

3. Ο διαχειριστής δεν δύναται να εκποιήσει περιουσιακό στοιχείο ευρισκόμενο εντός Ελλάδος, το οποίο τελεί υπό την ευθύνη του ως διαχειριστή, χωρίς προηγούμενη άδεια της Φορολογικής Διοίκησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αναγνωρίζεται υφιστάμενη ή μελλοντική φορολογική οφειλή σύμφωνα με την παράγραφο 2.

4. Ο διαχειριστής θα διαχωρίζει από τα έσοδα της πώλησης περιουσιακού στοιχείου το ποσό που γνωστοποιήθηκε από την Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με την παράγραφο 2, ή μικρότερο ποσό που θα συμφωνηθεί με την Φορολογική Διοίκηση.

5. Ο διαχειριστής ευθύνεται προσωπικά για το ποσό του φόρου που γνωστοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 2, μέχρι του ποσού που απαιτείται να διαχωριστεί σύμφωνα με την παράγραφο 4, εφ' όσον ο διαχειριστής δεν συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου.

6. Στο παρόν Άρθρο, ο όρος «διαχειριστής» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, αναφορικά με περιουσιακό στοιχείο ευρισκόμενο στην Ελλάδα, είναι:

- α) εκκαθαριστής εταιρείας ή άλλης νομικής οντότητας,
- β) διαχειριστής διορισμένος δυνάμει δικαστικής απόφασης ή κοινής συμφωνίας,
- γ) σύνδικος πτωχεύσεως,
- δ) ενυπόθηκος δανειστής που κατέχει το περιουσιακό στοιχείο,
- ε) εκτελεστής, διαχειριστής ή κληρονόμος της περιουσίας θανόντος φυσικού προσώπου,
- στ) συμπαραστάτης ανικάνου, ή
- ζ) διάδοχος σε εταιρική αναδιάρθρωση.

Κεφάλαιο 9 — Τόκοι και ποινές

Άρθρο 54—Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής (υπερημερίας)

1. Εάν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους επί του εν λόγω ποσού για τη χρονική περίοδο από τη λήξη της προθεσμίας έως και την ημερομηνία καταβολής του φόρου.

2. Σε περίπτωση καταβολής πλεονάζοντος ποσού φόρου (αχρεώστητη καταβολή), καταβάλλονται τόκοι στο φορολογούμενο για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του πλεονάζοντος ποσού φόρου μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του πλεονάζοντος ποσού, εκτός εάν η επιστροφή φόρου ολοκληρωθεί εντός τριών (3) μηνών από την παραλαβή της αίτησης επιστροφής φόρου από το φορολογούμενο. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, εάν το πλεονάζον ποσό φόρου συμψηφιστεί με άλλες φορολογικές οφειλές, το ποσό θεωρείται ότι επιστράφηκε κατά το χρόνο διενέργειας του συμψηφισμού.

3. Το επιτόκιο υπολογισμού τόκων σύμφωνα με το παρόν Άρθρο ορίζεται με Υπουργική Απόφαση κάθε τρίμηνο.

Άρθρο 55—Διαδικαστικές παραβάσεις

Ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε πρόσωπο υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο στις εξής περιπτώσεις:

- α) εάν δεν υποβάλλει φορολογική δήλωση εμπρόθεσμα,

- β) εάν δεν υποβάλλει δήλωση παρακράτησης φόρου εμπρόθεσμα,
- γ) εάν δεν παρακρατήσει φόρο,
- δ) εάν δεν ανταποκριθεί σε αίτημα πληροφοριών της Φορολογικής Διοίκησης,
- ε) εάν δεν συνεργαστεί στη διάρκεια φορολογικού ελέγχου,
- στ) εάν δεν γνωστοποιήσει την ιδιότητά του ή το διορισμό του ως φορολογικού αντιπροσώπου,
- ζ) εάν δεν εγγραφεί ως φορολογούμενος, ή
- η) εάν δεν συμμορφωθεί με κάθε υποχρέωση για την τήρηση βιβλίων και στοιχείων όπως ορίζονται στο Άρθρο xxx [Τήρηση βιβλίων και στοιχείων].

2. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται ως εξής:

- α) 300 ευρώ εάν ο φορολογούμενος δεν είναι υπόχρεος τήρησης λογιστικών βιβλίων
- β) 1.000 ευρώ εάν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση απλοποιημένα λογιστικά πρότυπα και
- γ) 2.000 ευρώ εάν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση πλήρη λογιστικά πρότυπα.

3. Σε περίπτωση υποτροπής του φορολογούμενου στην ίδια παράβαση εντός πέντε (5) ετών, το πρόστιμο ανέρχεται στη διπλάσια αξία του αρχικού προστίμου. Σε περίπτωση μεταγενέστερης διάπραξης παράβασης ιδίου τύπου εντός πέντε (5) ετών, το πρόστιμο ανέρχεται στην τετραπλάσια αξία του αρχικού προστίμου.

Άρθρο 56—Πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής

Εάν το ποσό του φόρου δεν καταβληθεί εμπρόθεσμα επιβάλλεται πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής. Το πρόστιμο ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε ένα (1) τοις εκατό εφόσον καταβληθεί οποιαδήποτε ημέρα του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο είναι οφειλόμενο. Το συνολικό πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής δεν μπορεί να υπερβεί το εκατό (100) τοις εκατό του οφειλόμενου φόρου.

Άρθρο 57— Ανακριβής δήλωση φορολογικής υποχρέωσης

Εάν το ποσό φόρου που προκύπτει βάσει φορολογικής δήλωσης υπολείπεται του ποσού φόρου που θα έπρεπε να εμφανίζεται ως αποτέλεσμα προσδιορισμού φόρου που πραγματοποιήθηκε από τη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με το Άρθρο xxx, ο φορολογούμενος υπόκειται στην εξής κύρωση πλέον του φόρου που δεν δηλώθηκε:

- α) 10% του ποσού φόρου που δεν δηλώθηκε, εάν το εν λόγω ποσό φόρου είναι ίσο ή υψηλότερο του 5% αλλά χαμηλότερο του 20% της φορολογικής υποχρέωσης βάσει της φορολογικής δήλωσης,
- β) 50% του ποσού φόρου που δεν δηλώθηκε, εάν το εν λόγω ποσό φόρου είναι ίσο ή υψηλότερο του 20% αλλά χαμηλότερο του 50% της φορολογικής υποχρέωσης βάσει της φορολογικής δήλωσης,

- γ) 100% του ποσού φόρου που δεν δηλώθηκε, εάν το εν λόγω ποσό φόρου είναι ίσο ή υψηλότερο του 50% της φορολογικής υποχρέωσης βάσει της φορολογικής δήλωσης.

Άρθρο 58—Φορολογική απάτη (φοροδιαφυγή)

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να διερευνά κάθε παράβαση υποχρέωσης η οποία καθορίζεται στον Κώδικα και σε άλλους νόμους στους οποίους έχει εφαρμογή ο Κώδικας.
2. Εξουσία για απαγγελία κατηγοριών και άσκηση δίωξης για ποινικά αδικήματα που καθορίζονται στον Κώδικα έχει αποκλειστικά ο Εισαγγελέας.
3. Τυχόν διαδικασίες σύμφωνα με τον Κώδικα δεν επηρεάζουν ποινικές διαδικασίες οι οποίες ενδέχεται να ασκούνται σύμφωνα με οποιονδήποτε άλλο Κώδικα ή νόμο.

Άρθρο 59—Μη καταβολή παρακρατούμενων φόρων

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου δεν καταβάλει τον παρακρατηθέντα φόρο στη Φορολογική Διοίκηση, ο υπόχρεος σε παρακράτηση υπόκειται σε πρόστιμο ίσο με εκατό (100) τοις εκατό της αξίας του φόρου που δεν κατέβαλε.

Άρθρο 60— Παρεμπόδιση, υπόθαλψη και συνέργεια

Κάθε πρόσωπο που παρεμποδίζει ή αποπειράται να παρεμποδίσει τις ενέργειες και την εκτέλεση καθηκόντων της Φορολογικής Διοίκησης κατά την άσκηση των εξουσιών της σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα ή υποθάλπει, υποβοηθά ή υποκινεί άλλο πρόσωπο ή συνωμοτεί με άλλο πρόσωπο για τη διάπραξη παράβασης του παρόντος Κώδικα ή οποιουδήποτε άλλου φορολογικού κώδικα, υπόκειται στις ίδιες ποινές που υπόκειται ο φορολογούμενος.

Άρθρο 61—Απαλλαγή λόγω ανωτέρας βίας

1. Ο φορολογούμενος δύναται να ζητά απαλλαγή από τόκους ή και ποινές σε περίπτωση «ανωτέρας βίας». Ωστόσο, δεν δύναται να δοθεί καμία απαλλαγή εάν δεν έχουν εξοφληθεί όλοι οι φόροι πριν από το αίτημα απαλλαγής. Απαλλαγή δεν δύναται να χορηγείται για ποινές για ανακριβή δήλωση φορολογικής υποχρέωσης.
2. Το αίτημα απαλλαγής θα πρέπει:
 - α) να υποβάλλεται εγγράφως,
 - β) να περιέχει τα στοιχεία ταυτότητας και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου,

- γ) να περιγράφει πλήρως, ολοκληρωμένα και ειλικρινά την περίπτωση «ανωτέρας βίας»,
- δ) να είναι υπογεγραμμένη από το φορολογούμενο ή τον αντιπρόσωπο του φορολογουμένου,
- ε) να περιέχει όλα τα γεγονότα, τα αποδεικτικά στοιχεία και τα έγγραφα που αποδεικνύουν την ανωτέρα βία, και
- στ) να αποστέλλεται στο Γενικό Γραμματέα.

3. Ο Γενικός Γραμματέας θα αποφαινεται υπέρ πλήρους ή μερικής απαλλαγής εντός 30 ημερών και θα αποστέλλει την απόφαση στο φορολογούμενο εγγράφως. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός της ανωτέρω περιόδου, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Κεφάλαιο 10 — Διαδικασίες προσφυγής

Άρθρο 62— Ειδική Διοικητική Διαδικασία –Ενδικοφανής προσφυγή

1. Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη που έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Φορολογικής Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη και πρέπει να αναφέρει τους λόγους και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται από τον υπόχρεο εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης σ' αυτόν.

2. Η Φορολογική Διοίκηση αποστέλλει την ενδικοφανή προσφυγή του υπόχρεου, συνοδευόμενη από σχετικά έγγραφα και τις απόψεις αυτής, εντός επτά (7) ημερών από την υποβολή, στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Φορολογικής Διοίκησης, προκειμένου η τελευταία να αποφανθεί.

3. Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής βεβαιώνεται άμεσα από τη φορολογική αρχή και καταβάλλεται ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, το οποίο καταβάλλεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής της καταβολής που προβλέπεται στην παράγραφο 3 ανωτέρω. Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης δύναται να αναστείλει την εν λόγω πληρωμή, μέχρι την κοινοποίηση της απόφασής της στον υπόχρεο, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η πληρωμή θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο. Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη Φορολογική Διοίκηση, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Τυχόν αναστολή της πληρωμής δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής προσαυξήσεων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

5. Εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής στην Φορολογική Διοίκηση, η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης εκδίδει απόφαση, την οποία κοινοποιεί στον υπόχρεο, λαμβάνοντας υπόψη την προσφυγή, τις πληροφορίες που έλαβε από τον υπόχρεο και τις απόψεις της αρμόδιας φορολογικής αρχής, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που σχετίζεται με την υπόθεση. Εάν η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης το κρίνει απαραίτητο, δύναται να καλέσει τον υπόχρεο σε ακρόαση. Σε περίπτωση που προσκομισθούν νέα στοιχεία στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος πρέπει να καλείται σε ακρόαση. Εάν, εντός της προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, δεν εκδοθεί απόφαση ή δεν κοινοποιηθεί απόφαση στον υπόχρεο, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας. Στην περίπτωση των ενδικοφανών προσφυγών που υποβάλλονται στην αρμόδια φορολογική αρχή μέχρι τις 28.2.2014 η προθεσμία του πρώτου εδαφίου επεκτείνεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες.

6. Εάν με την απόφαση ακυρώνεται, μερικά ή ολικά, ή τροποποιείται η πράξη της φορολογικής αρχής, η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης οφείλει να αιτιολογεί την απόφαση αυτή επαρκώς με νομικούς ή και πραγματικούς ισχυρισμούς. Σε περίπτωση απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, η αιτιολογία μπορεί να συνίσταται στην αποδοχή των διαπιστώσεων της οικείας πράξης προσδιορισμού φόρου. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση πρέπει να περιέχει τουλάχιστον την οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου, το καταλογιζόμενο ποσό και την προθεσμία καταβολής αυτού.

7. Η Φορολογική Διοίκηση δεν έχει δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης.

8. Κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

9. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να εκδίδει τις αναγκαίες κανονιστικές πράξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και ιδίως να καθορίζει τις λεπτομέρειες για τη λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεών της».

Άρθρο 63— Άσκηση προσφυγής σε Πρωτοδικείο

1. Ο φορολογούμενος ο οποίος δεν ικανοποιείται από την απόφαση της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης στο πλαίσιο της Φορολογικής Διοίκησης, δύναται εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση της εν λόγω απόφασης, να ασκήσει προσφυγή στο Πρωτοδικείο.

2. Δεν είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής στο Πρωτοδικείο εάν προηγουμένως δεν έχει εκδοθεί απόφαση από την Υπηρεσία Εσωτερικού Επανεξέτασης, και:

- α) η απόφαση έχει γνωστοποιηθεί από την Υπηρεσία Εσωτερικού Επανεξέτασης, ή
- β) έχουν παρέλθει εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή αίτησης ενδικοφανούς προσφυγής για εσωτερικό επανέλεγχο χωρίς να έχει δοθεί απάντηση στην αίτηση ενδικοφανούς προσφυγής από τη Φορολογική Διοίκηση.

Άρθρο 64—Βάρος απόδειξης

Σε περίπτωση προσβολής φορολογικού προσδιορισμού, ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που προβαίνει στην εν λόγω προσβολή φέρει το βάρος της απόδειξης του σφάλματος του φορολογικού προσδιορισμού.

Άρθρο 65 – Επαρκής αιτιολογία

Η Φορολογική Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει επαρκή αιτιολογία για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που οδήγησαν στην έκδοση πράξεων και προσδιορισμών φόρου.

Κεφάλαιο 11 —Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 66— Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 67—Θέση σε ισχύ

Ο παρών Κώδικας τίθεται σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2014.

[Τέλος]